

NOTAM

DE NORSKE TAMILNES RØST

«Jeg er ikke tvil om at den tamilske befolkningen i årene som kommer vil hevde seg sterkt innenfor utdanning og næringsliv i det norske samfunnet.»

Slik ser Øivind Fuglerud, samfunnsforsker ved NOVA tamilenes fremtid i Norge.

Å danse bharathanatyam krever mye

Norske Janikke Solstad har lært tamilsk dans et halvt år. Det er ikke lett, sier hun.

Kan Norge gjøre mirakler på Sri Lanka

Tidligere SV leder Erik Solheim forsøker å finne en fredlig løsning på den etniske konflikten på Sri Lanka. Men spørsmålet er: Er det mulig å skape fred med rettferdighet for tamilene?

INNHold

Leder
1

Det tamilske samfunnet i Norge
sett utenfra
2

En samtale med
Erik Solheim
5

Takk for samarbeid
9

53 års ekteskap mot slutten –
samboerskap i sikte?
12

Grønland:
Alle veier fører til
19

Fredens øy i
terrorens grep
21

-Bildene mine er et speil
24

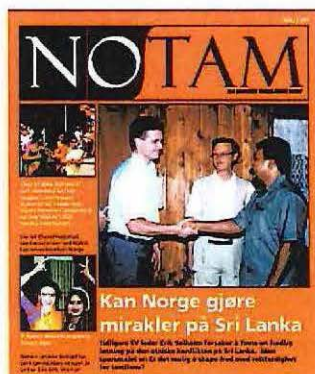
«Takka dimmi, takka dimmi»
25

Tamilsk Ressurs - og
veiledningssenter
27

Rettferdighet
30

Singalesernes kolonisering
av de tamilske områdene
på Sri Lanka
32

NOTAM
De norske tamilenes røst
Mai 2001

Redaktør:
Rajah Balasingam

Utgitt av:
Det tamilske samordnings utvalget
Postboks 1699, Vikå
0120 Oslo

Tlf. 22 35 09 80
Faks 22 38 10 40
e-mail tccnor@online.no

NOTAM

De fleste av oss tamilene har bodd i Norge i snart en manns alder. En god del av oss har etablert oss med våre familier her. Selv om det finnes mange oppfatninger om hva integrering er, mener vi at vi er godt integrert i det norske samfunnet. Vi er en del av det norske samfunnet! Det at vi er fra ett krigsherjet land er også forankret i vår identitet. Da er det også vår plikt og ansvar å opplyse andre om oss. Det er vårt ansvar å informere andre om hvordan vi har det. Det gjelder ikke bare om vårt liv i Norge, men også vårt opprinnelses land Sri Lanka.

Tomrommet

I dette heftet kan du lese om tamilene i Sri Lanka og i Norge, noe som er sjelden i norske medier. Med dette håper vi å fylle noe av det tomrommet som eksisterer i Norge når det gjelder kjennskap til tamilenes historie, fakta om vår kamp for rettferdighet og vårt ve og vel i Norge. Tamilenes kamp for å bestemme over sin egen skjebne er ikke annerledes en nordmenns mange kamper gjennom historien i krig og fredstid. Det handler om kamp for anerkjennelse av sitt historiske hjemland, sin nasjonale identitet som et eget folk, og for sin rett til å bestemme sin politiske status.

Kvalifisert tredjepart

Norge spiller en sentral rolle i fredsprosessen på Sri Lanka. De som kjenner historien på Sri Lanka vet at de mange pakt og enighet levde ett kortvarig liv ettersom den singalesiske majoriteten ikke var villig til kompromiss. Det at en nøytral tredjepart ikke var delaktig i prosessen var en av hovedårsaken til at tidligere fredsprosess gikk i vasken. Norge er en nøytral tredjepart som er kvalifisert til å spille en slik rolle bedre enn noen andre land.

Tid for paradigmeskifte

I skrivende stund registrerer vi at de tamilske frigjøringsstigre, LTTE har informert verdenssamfunnet om at de trekker seg fra den ensidige våpenhvilen som de har praktisert i fire fulle måneder. Det er den lankesiske regjeringens uforsonlige holdning som er årsaken til at LTTE trekker seg fra den ensidig erklærte våpenhvilen. En gyldensjanse til å fortsette fredsprosessen i riktig spor er ødelagt av den lankesiske regjeringens hardhet.

Dette er en viktig lærdom for Erik Solheim og norsk diplomati. Norge kunne ha spart flere måneders skyttel-diplomati om norske diplomater var i stand til å få den lankesiske regjeringen til å gi gjeldende LTTE's utspill på en konstruktiv måte.

De siste dagers hendelsene er heldigvis ikke slutten på den pågående fredsprosessen ilandet; men et klart tilbakeslag. Som norske tamiler håper vi at Norge bruker sin posisjon til å få den lankesiske regjeringen til å handle konstruktivt i prosessen uten å hale uttiden. Det er på tide at Norge endrer sin tilnærming til fredsprosessen. Norge har trossalt samtlige vestlige lands velsignelse i sin bestrebelse. Det er tid for paradigmeskifte i norsk fredsdiplomati.

Øivind Fuglerud

NOVA – Norsk institutt for forskning
om oppvekst, velferd og aldring

Samfunnsforsker Øivind Fuglerud undrer seg over hva som er nøkkelen til den vellykkede integreringen av tamiler i det norske samfunnet. Han ser det tamilske samfunnet utenfra og drøfter særlig tre forhold som synes å være viktige.

Det tamilske samfunnet i Norge sett utenfra

I desember 2000 innviet Tamilsk ressurs- og veilednings senter sine nye, flotte lokaler i Oslo. Med hilsmøter fra Oslos ordfører og representanter for flere politiske partier var seremonien en verdig anerkjennelse av hele den tamilske befolkningens gode anseelse og solide posisjon i Norge. I løpet av få år, siden asylsøkere begynte å komme til Norge på siste del av 1980-tallet, har tamilene etablert seg som nyere norsk innvandrings suksesshistorie, med liten arbeidsløshet, lite kriminalitet og en stor frivillig innsats for å ta vare på egen kultur og egne tradisjoner.

For en samfunnsforsker er det naturlig å spørre seg hva som er nøkkelen til denne vellykkede integreringen i det norske samfunnet. Sett utenfra kan det synes som det særlig er tre forhold som har vært viktige:

Den første årsaken jeg vil peke på er at de som kom til vestlige land som flyktninger på 1980-tallet hadde landsmenn der som kunne hjelpe dem til rette. Migrasjonen av tamiler fra Ceylon til vestlige land begynte på 1950-tallet. Særlig tok den fart etter innføringen av "the Sinhala-Only Act" i 1956 som gjorde at tamiler fikk vanskeligheter med å skaffe seg arbeid i offentlig sektor. Til Norge kom de første tamiler helt på slutten av 1960-tallet, mange etter å ha etablert forbindelse med norske fiskeribedrifter gjennom det norske fiskeriprosjektet Cey-Nor i Jaffna. Dette var utgangspunktet for at fiskerifabrikkene i Finnmark siden har vært en viktig arbeidsplass for mange i deres første periode i Norge. Etter innføringen av den norske innvandringsstoppen i 1975, fikk enkelte slektninger og bekjente av de første arbeidsmigrantene plass på norske folkehøgskoler. Fra disse skolene gikk en del videre til annen utdanning, en del

Den kulturelle selvfølelsen har vært det tamilske samfunnets styrke. I Norge har tamilene opprettet sine egne foreninger, organisasjoner og aksjonsgrupper for å løse små og store problemer.

gikk inn i arbeidslivet. Disse kontaktpunktene var viktige for de som kom til Norge etter at kampene hardnet til i Jaffna på 1980-tallet. De første som tok jobb i fiskeribedriftene i Finnmark arbeidet hardt og ga tamilene et godt ry som flinke til å "stå på". Eiere av bedrifter som jeg intervjuet tidlig på 1990-tallet fortalte at tamilske ansatte ofte produserte opp mot det dobbelte av norske. Dette gode ryktet åpnet muligheten for flere til å få seg arbeid. Det samme var tilfelle for mange som tok utdanning og jobb i helsesektoren. Tamilske ansattes dyktighet og vilje til skiftarbeid på norske pleiehjem og sykehus åpnet dørene for de som kom etter.

Noe paradoksalt vil jeg hevde at den andre årsaken til at tamiler har klart seg så godt i Norge er de negative holdningene de er blitt møtt med fra norske innvandringsmyndigheter. I Norge som i resten av Europa har tamiler fra midten av 1980-tallet vært spesielt utsatt for en stadig mer restriktiv flyktning- og innvandringspolitikk. Det er trolig flere årsaker til dette, men en er at de fleste som flyktet fra Sri Lanka var vanlige sivile, ikke geriljasoldater eller politiske opposisjonelle – de grupper som den internasjonale lovgivningen spesielt tar sikte på å beskytte. Siden de

begynte å komme er stadig nye grupper av tamilske flyktninger i Norge blitt møtt med avslag på sine søknader. De fleste har måttet leve flere år i usikkerhet uten formell oppholdstillatelse før de til slutt har fått lov til å bli. Til tross for de store problemer og påkjenninger denne situasjonen har medført, og fortsatt medfører, for den enkelte, har den ene fordel at den har vist at tamilene ikke har andre enn seg selv å stole på. Det ble tidlig klart at den tamilske befolkningen ikke kunne vente seg hjelp eller støtte fra norske myndigheter, og at de derfor måtte hjelpe seg selv – ta ansvar for sin egen framtid. For eksempel har statlige myndigheter, som har ansvar for integrering av flyktninger, aldri bidratt til å legge til rette for tamilenes arbeidsopphold i Finnmark. Tvert i mot reiste de første tamilske flyktningene på 1980-tallet for å ta seg arbeid i Båtsfjord mot myndighetenes vilje. I stedet for å sitte på flyktningmottakene og vente på at noe skulle skje, valgte de sin egen vei. Hvor de enn er i Norge, har tamilene opprettet sine egne foreninger, organisasjoner og aksjonsgrupper for å løse små og store problemer.

Dette bringer meg til den tredje og viktigste årsaken til tamilenes tilpasning, nemlig følelsen av nasjonalt fellesskap. Til tross for enkelte politiske motsetninger, noe som ikke er unaturlig for mennesker som kommer fra et land i krig, synes det tamilske miljøet å være preget av en enhet, og en stolthet, som har sin opprinnelse i verdsettingen av det å være tamilsk. Det er mitt inntrykk at de fleste tamiler hver for seg yter sitt beste for å kaste glans over den gruppen de tilhører. Dette er den viktigste faktoren av de tre, fordi det er denne enheten som er grunnlaget for de to andre. Uten denne enheten ville de tidlige migrantene ikke hjulpet de som kom senere, og mangelen på støtte fra norske myndigheter ville utelukkende hatt negative følge. Selv om nok de fleste mennesker som har forlatt sitt hjemland verdsetter sin opprinnelse, har den tamilske befolkningen på langt kortere tid enn de fleste andre minoritetsgrupper i Norge omsatt denne stoltheten i en organisert videreføring av kultur og tradisjoner.

Ut i fra det jeg kan se, behøver det tamilske miljøet i Norge ikke å frykte en assimilering i det norske samfunnet. Den kulturelle selvfølelsen som har vært dets styrke så langt vil etter all sannsynlighet leve videre i neste generasjon. Videre er jeg ikke tvil om at den tamilske befolkningen i årene som kommer vil hevde seg sterkt innenfor utdanning og næringsliv i det norske samfunnet. Derimot tror jeg det tamilske samfunnet står overfor to andre utfordringer, som henger nøye sammen: Den ene er ikke å avskjære forbindelsen til det som skjer på Sri Lanka og til de som kommer derfra til Norge i dag. En etablert og "komfortabel" posisjon i det norske samfunnet kan lett føre til at båndene brytes, særlig dersom mange i Norge ikke lenger har nære slektninger i opprinnelseslandet. På samme måte som for andre i Norge, er det imidlertid viktig å handle solidarisk overfor de som ikke har samme muligheter som en selv. For de som ikke er enige i den restriktive politikken som Norge og Europa har overfor flyktninger, er det viktig å bidra, så langt man kan, til at denne endres. For tamilene som minoritetsgruppe i Norge innebærer dette – og det er den andre utfordringen – å arbeide for politisk innflytelse her hvor de bor i dag. Betraktet utenfra framstår det tamilske miljøet i Norge som aktivt og engasjert, men også som "innadvendt", som opptatt hovedsakelig av sine egne gjøremål. Når en ny generasjon nå er i ferd med å vokse opp i Norge er tiden kanskje kommet til i større grad å engasjere seg i spørsmål som er felles for hele det norske samfunnet – deriblant innvandrings- og integreringspolitikk slik denne utformes i politiske partier og i media.

VISEFORSVARSMINISTEREN BYGGER STJERNEVÅPEN

Om vi skal tro på nyheter fra Colombo så er det i gang et privatfinansiert kjempeprosjekt for å reise en bygning (skjold) som kan stoppe stråler fra himmelen som nå hindrer singaleserne i å vinne krigen mot tamilene. Det er en utbredt oppfatning innen ulike religiøse grupperinger og astrologer at tamilene i Sri Lanka er et "guddommelig folk" som ikke kan overvinnes av sine fiender. Det blir også sagt at de som sier eller gjør noe vondt mot dette folket, vil lide.

Våpenskjoldet vi snakker om stammer fra ikke mindre enn gudene selv. Forsvarsstrålene som nådeløst rammer målene kommer fra Visnutemplet som ligger i Tiruchchirapalli i Sør India. Dette templet ligger, i følge noen indiske hinduprester, vendt mot Sri Lanka og sender dermed ut beskyttende stråler mot Tamil Eelam. Dette er årsaken til den turbulente situasjon landet befinner seg i dag.

Trusselen er så alvorlig at Sri Lankas viseforsvarsminister Anuruddha Ratwatte med sine meningsfeller, forlenget har satt i gang et kostbart byggeprosjekt. Motvåpenet er i ferd med å bli bygget inni et naturreservat i sumpområdet Muthurajawela. Stedet er blitt anbefalt som passende for dette formålet av indiske hinduprester. Presidentens onkel er nemlig overbevist om at ved å bygge et multireligiøst tempel, 35 fot høyt over havet, vil de kunne avlede strålene fra Visnutempelet som ligger på omtrent samme høyde. Krigen mot tamilene skal vinnes om det så er guder man kjemper mot!

Det er prisverdig at det blir bygget et multireligiøst tempel i et etnisk og religiøst splittet land, slik at folk med ulik etnisk og religiøs bakgrunn kan komme sammen og bygge broer. Motivet for å bygge dette multireligiøse templet er mildt sagt ufattelig. Spesielt når man vet at rundt 1800 små og store hindutempler i tillegg til mange kirker og skoler er blitt ødelagt i tamilske områder nettopp på grunn av regjeringshærens og flyvåpenets hensynsløse krigsføring. Det er ikke mange steder i verden at man vil finne politikere som setter selveste gudene i aksjon mot hverandre eller til å med bestikker dem for å vinne en krig mot sine egne innbyggere.

Forretningsfolk som er blitt bedt om å bidra med penger til prosjektet, er oppgitte. Religiøse ledere sier at ondskapen ikke lar seg stanse av noen religiøse bygninger, men av menneskenes gode gjerninger. Dette er en politiske manøver for å legge skylda på den etniske konflikten på overnaturlige krefter, sier andre.

Gabriel Edvin Rosairo

• En samtale med Erik Solheim

I Norge er han mest kjent for å være SV-politiker. Han har sittet på Stortinget i elleve år og vært partileder i SV i ti år, og var kanskje mest engasjert i internasjonale spørsmål, miljøvern, spørsmål om skole, eldreomsorg og slike ting.

«NOTAM» fikk æren av å møte Norges spesialutsending til Sri Lanka, Erik Solheim. Vi fikk stille en del spørsmål som vi mener mange i Norge sitter inne med. Solheim ville ikke svare på alt vi spurte om. Det har vi selvsagt full forståelse for. Vårt håp er at Norge står på og ikke gir opp bestrebelsen etter å bringe partene til forhandlingsbordet. En oppgave som slett ikke er den verdens letteste. I likhet med Norge og Solheim er vårt ønske at lidelsene for folket i vårt tidligere hjemland snart må ta slutt.

Er det mulig på Sri Lanka? Fred med rettferdighet

Du hadde leselyst, du var en snill gutt, miljømann, du var populær blant SV- velgere. Du hadde mange positive egenskaper i kofferten da du kom som ungdomspolitiker og inn som SV-leder. Det gikk som de fleste vet etter hvert litt dårlig i partipolitikken. Du erta på deg blant annet de såkalte museumsvokterne i partiet ditt. Du har vel ikke mistet leselysten?

Absolutt ikke, jeg er fortsatt veldig glad i å lese, men det er vanskelig å få tid. Døgnet skulle hatt mange flere timer!

For tamilene du er blitt en slags helgenfigur, helt sikkert er du også for mange krigstrøtte singalesere en snill mann. Noen tamiler har til og med skrevet dikt om deg, de kaller deg en mann av gode gjerninger. Du er 45 år gammel. Du prøver å få til et fredelig utfall på en etnisk konflikt som mange i vesten, også norske aviser, nærmest oppfatter som

at det er tamilske terrorister som slåss mot singalesiske turister. Hva er din motivasjon for engasjementet i denne konflikten?

Motivasjonen er at konflikten på Sri Lanka er en av de konfliktene i verden i dag som har vart lengst. Det er en av de mest blodige konfliktene. Mange titusener mennesker er drept, hundretusener er internt fordrevne eller og mange i utlandet. Byer og landsbyer er nedbrent og ødelagt. Konflikten innebærer at både tamiler og singalesere ikke får den økonomiske framgangen som de kunne ha fått. Hvis Norge kan bidra med om enn aldri så lite til å hjelpe partene til å finne løsningen på dette, ser vi det som positivt.

Du har også ertet på deg museumsvokterne i Sri Lanka, jeg mener singalesiske grupperinger slik som SU, JVP og

Singalesiske ekstremister og buddhistiske munkar er mot fredsprosessen. Hva er ditt forhold til munkene som sterke aktører til fredsprosessen?

Vi er beredt til dialog og samtale med dem. Vår oppfatning er at det er helt legitimt at noen er kritiske og uenige i det Norge gjør, det regjeringen og LTTE gjør, og vi er beredt til å snakke med dem.

• Sri Lankas statsminister Ratnasiri Wickramanayaka

enkelte innen presteskapet. Hvor stor innflytelse syns du disse har for å stanse en snarlig fred og framtidig sameksistens for alle folkegruppene i landet?

Vi holder oss til at på singalesisk side er norsk innsats ønsket av både PA og UNP, partier som til sammen fikk nesten nitti prosent av stemmene under valgene i Sri Lanka. Det er klart at det er noen grupper som er negative. Vi er alltid beredt til å møte og diskutere situasjonen også med disse.

I de tamilske områdene er det mange som demonstrerer til støtte for det norske fredsinitiativet. Det samme gjør tamilske politikere i Colombo. De går skoene av seg til ambassadene og ber om støtte for å presse regjeringen til å svare positivt på LTTEs våpenhvile. De er usynlige for opinionen i omverdenen. Er du betenkt over at det ikke finner sted noen åpen og folkelig bevegelse blant singalesere for freden i landet? Det demonstreres ikke for fred i Colombo?

Vårt inntrykk både gjennom de brevene vi får og gjennom det vi leser, at det store flertall av singalesere ønsker en fredelig løsning på konflikten. Hva de forskjellige grupper og bevegelser ønsker å holde av demonstrasjoner, er ikke noe for oss å ta stilling til.

Er den lunkne interessen internasjonale medier, også

norske, har til konflikten i Sri Lanka uheldig for fredsinitiativet?

Jeg vil heller snu på det og se det slik at i det øyeblikk både regjeringen og LTTE setter seg ned ved forhandlingsbordet, tror jeg at mediainteressen kommer til å øke vesentlig. Men det er ingen tvil om at internasjonale medier er mindre oppmerksomme på konflikten i Sri Lanka enn mange andre konflikter. I fjor ble det for eksempel drept langt flere mennesker på Sri Lanka enn i Midt Østen..

Hva er det som er til hinder for at fredssamtalene kan starte umiddelbart?

For det første er det en grunnleggende historisk mistillit mellom partene, hvor begge parter føler at den andre parten prøvde å lure en ved tidligere korsveier. Også er det til sjuende og sist selvsagt spørsmål om hvor lett det vil være å bli enige om en løsning på konflikten som tilfredsstiller begge parter.

Vitner det ikke om uhederlige hensikter fra regjeringens side når de sier at de mangler tillit til LTTE, til tross for at LTTE har forlenget ensidig våpenhvile helt siden julaften 2000, i tillegg til at verdenssamfunnet oppmuntrer partene til samtaler og vil være vitner til fredsprosessen sammen med Norge?

Norge tror at begge parter ønsker en fredelig løsning

Tamilske sider er samlet bak LTTE, mens singaleserne ikke har samlet seg for fredsprosessen. De er delt inn i grupper. Hvordan kommer du til å takle dette?

Vår oppfatning er at det store opposisjonspartiet UNP har spilt en konstruktiv rolle med støtte til fredsprosessen og Norges rolle. Både det internasjonale samfunn og LTTE ser det som positivt at regjeringen og UNP samarbeider i fredsprosessen. Derfor har Norge alltid holdt UNP orientert om utviklingen.

Buddhistiske munkesetter fyr på forslaget til den nye grunnloven •

på konflikten. Selvsagt vet vi at mange singhalesere ikke stoler på LTTE, mens mange tamiler er skeptiske til regjeringa. Men hvis vi ikke trodde partene var seriøse, ville vi kastet bort vår tid. Likevel vil det være vanskelig å finne en løsning. Fred kan ikke skapes i en fiks, rask operasjon, men det er klart at forhandlinger er langt å foretrekke framfor dagens situasjon hvor mennesker blir drept. Når det gjelder LTTEs våpenhvile er et positivt resultat at det ikke har vært noen angrep i det singhalesiske sør siden vårt møte med Pirapaharan i november.

Den interesse Norge viser for å stoppe lidelsene til den krigsrammede befolkningen i landet, ser ikke ut til å gjøre noe inntrykk på landets myndigheter. De burde egentlig være bekymret på vegne av sine egne innbyggere når de fortsetter bombingene av tamiler. Er du enig i dette?

Norge tar ikke stilling i stridsspørsmål mellom partene, slik som f.eks. våpenhvile. Men igjen, vi er forsiktige optimister og vi tror vi er inne i en gradvis tilnærming som kan gi resultater. Men det er klart situasjonen er sårbar blant annet på grunn av den spente militære situasjonen.

Hvilket stadium er fredsprosessen i nå?

Vi er inne i en fase hvor vi forsøker å legge til rette for at partene kan møtes direkte. Konflikten er altfor komplisert til at den kan løses ved at Norge bringer

budskap mellom partene. Men igjen: At partene møtes er ikke målet, det er et middel til å nå målet - en fredelig løsning på konflikten.

Myndighetene i Sri Lanka har gjentatte ganger benektet at det fantes noen blokade. Den 02.04.01 kom det nyheter om at de skal slippe inn mat og medisiner som en del av det myndighetene kaller «agreement of understanding» Hva innebærer dette?

Det er et positivt signal når regjeringen sier seg villig til å tillate en friere flyt av varer til LTTE-kontrollerte områder. Det er en kjent sak at prisene er langt høyere i Vanni enn i resten av Sri Lanka og hvis man kan slippe inn mer mat, medisiner, kunstgjødsel osv. så er det positivt. LTTEs våpenhvile letter situasjonen for sivilbefolkningen i det singhalesiske sør. En større varestrøm til de LTTE-kontrollerte områdene letter situasjonen for sivilbefolkningen der.

Kommer noen nøytrale observatører til å overvåke at mat og medisiner får fritt leide?

Det er det helt opp til partene å bestemme.

Under siste fredsforhandlingene mellom LTTE og regjeringen spilte regjeringen med doble strenger, på den ene siden ga regjeringen folk mulighet til å ta med de nødvendige varene inn i tamilske område. Samtidig laget de militære i kontrollpostene vanskeligheter for folk å ta med disse varene.

LTTEs oppfatning av det som skjedde i 1994 er at regjeringen i praksis ikke slapp inn de varene som var lovet. På den annen side mener regjeringen at LTTE aldri var villig til å diskutere det konflikten egentlig handler om. En av de viktigste grunnene til å be en tredjepart som Norge om å være tilrettelegger for forhandlingene er jo nettopp at man da har et vitne til hva som foregår. Norge tar ikke stilling til hvem som har rett i de historiske spørsmålene.

Hva er ditt inntrykk av LTTE i løpet av den korte tiden du har vært i Vanni?

Vi var selvsagt veldig spente på vårt møte med Pirapaharan siden han har hatt få møter med utlendinger og er hva man kan kalle en myteomspunnet figur. Vi oppfattet møtene som positive og nyttige. Han tok seg tid til å tenke seg om og gikk inn i en ekte dialog. Det var en reell meningsutveksling om de viktige tingene. Ellers er jo situasjon i Vanni åpenbart slik at det er mangel på svært mye.

Fikk du kontakt med andre sivile organisasjoner i de tamilske områdene og hva er din reaksjon?

Vi hadde møte med en rekke andre organisasjoner også. Både regjeringsrepresentanter og kirkesamfunn, lærerorganisasjoner, helseorganisasjoner og alle beskrev den vanskelige humanitære situasjonen.

Vil Norge være observatør, et slags sannhetsvitne, under fredsforhandlingene?

Det er igjen helt opp til partene. Vår holdning er at vi aldri vil gjøre mer enn det partene vil vi skal gjøre. Men vi vil også gjøre hva vi kan for ikke å gjøre mindre, slik at vi skuffer partene. Vi trenger oss ikke på, Norge kan ikke framtvinge fred i Sri Lanka. Bare hvis både LTTE og regjeringen ønsker det, kan vi spille vår rolle som tredjepart.

Det blir sagt i medier at India er imot norsk innblanding. Det offisielle India og Norge benekter dette. Ser du for deg noen politikere, annen elite eller grupperinger innen India som helst ser at krigen i Sri Lanka fortsetter?

India er et gigantisk kontinent, en verdensdel i seg selv, hvor det selvsagt til enhver tid finnes ulike oppfatninger. Fra norsk side forholder vi oss til den indiske regjering. Fra dem har vi fått en klar og utvetydig støtte. Jaswant Sing, den indiske utenriksminister, sa da jeg møtte ham i mars at Norge bare må fortsette og om det kommer tilbakeslag må vi ikke gi opp, men være tålmodige. Jeg ser ingen annen indisk interesse enn å bidra til fred.

Har president Chandrika Kumaratunga nok politisk makt for å få igjennom en eventuelle ferdigforhandlet avtale med to tredjedels flertall i parlamentet?

Chandrika Kumaretunga er en sterk president. Hun er gjenvalgt som president. Hun har flertall i nasjonalforsamlingen bak seg og har vunnet lokalvalg, parlamentsvalg og presidentvalg. Men samtidig er det helt avgjørende at UNP og regjeringen kan samarbeide om fredsprosessen. Det vektlegger LTTE, og det tror jeg alle utenlandske observatører vektlegger, og ikke minst de to partiene selv.

Litt om miljø. Det blir brukt en masse sprengstoff, bomber, miljøfarlige kjemikalier og landminer. Det ligger sikkert mange udetonerte bomber og landminer som kommer til å ta liv i generasjoner framover. Om vi er enig i prinsippet om at det er forurensningen som må rydde opp etter seg, hvem burde etter din mening regningen sendes til? Til regjeringen i Colombo, giverlandene som mer eller mindre har vært med på å finansiere regjeringens krigføring mot sine egne innbyggere eller til våpenprodusentene?

I det øyeblikk regjeringen og LTTE inngår en fredsprosess som gradvis skaper løsning på Sri Lanka, vil det være helt avgjørende at andre land er villig til å være med og betale en del av de utgiftene. Både opprydding etter krigen og gjenoppbygging av ødelagte områder vil kreve store ressurser. I tillegg må det skapes arbeidsplasser og økonomisk utvikling. Det er veldig viktig at andre land bidrar til det. Selvsagt er det øyas innbyggere, tamiler, singalesere, muslimer og andre som må bygge opp Sri Lanka. Men forhåpentlig med støtte utenfra.

Er det mulig å skape fred med rettferdighet for tamiler?

Det tror jeg er mulig. LTTE villa aldri delta i en fredsprosess, dersom de mente det var umulig.

Vil du si noe om dine erfaringer av konfliktmeglningen hittil?

Det aller mest positive slik vi ser det er at verken regjeringen eller LTTE forsøker å lyve for oss. Vi kan selvsagt ha ulikt syn på metoder som blir brukt. Men ikke på noe tidspunkt har noen av partene forsøkt å føre oss bak lyset. Det betyr at vi tror at i det øyeblikket partene sier at de vil gjøre noe, så gjør de det.

Hvor langt vil Norge gå for å få til fred i Sri Lanka? Er det noen tidsbegrensning her?

Så lenge partene ønsker oss. Hvis regjeringen eller LTTE mener at noen andre kan gjøre en bedre jobb, forsvinner vi med en gang. Da må vi bare gi opp og eventuelt foreslå at noen andre overtar.

Ole D. Mjøs

Professor dr.med. og
tidlegare rektor ved Universitetet i Tromsø

Takk for samarbeid

Det er mange tamar i Tromsø. Det er ei rekke tamar som tek si utdanning ved Universitetet i Tromsø. Dei er ein berikelse både for byen og universitetet. Det har vore ei glede å samarbeida med tamilane. Ikkje minst hadde eg eit nært samarbeid med tamilske studentar i den tid eg var rektor ved Universitetet i Tromsø frå 1989 til 1996. Men samarbeidet har halde fram også etterpå. Eg har sett stor pris på det.

Mens eg var rektor ved Universitetet i Tromsø fekk vi i 1993 besøk av den dåverande rektor ved Universitetet i Jaffna, A. Thuraijah. Min gode venn K.Sivarajah var ein pådrivar for å få besøket i stand. Universitetsleiinga hadde fleire møte med rektor Thuraijah og med representantar for tamilane ved Universitetet i Tromsø. Rektor Thuraijah var ein uvanleg dyktig person og eit

flott menneske. Vi underteikna ein samarbeidsavtale mellom Universitetet i Jaffna og Universitetet i Tromsø. Dessverre døydd rektor Thuraijah få år etter besøket i Tromsø. Eg lyser fred over hans vakre minne!

Samarbeidsavtalen gjekk ut på å få til forskningssamarbeid mellom dei to universiteta innan fiskeri, distriktsutbygging og miljø. Det blei også underskreve ein tilleggsavtale med Norges Fiskerihøgskole og Senter for miljø og utvikling (SEMUT) ved Universitetet i Tromsø. I tillegg til utvikling av forskningssamarbeid, omhandlar avtalane student- og lærarutveksling mellom dei to universiteta og arrangering av seminar/symposier/møte mellom partane om saker av gjensidig interesse. Eit framtidig samarbeid mellom Universitetet i Jaffna og Norges Fiskerihøgskole, Institutt

It's the Dream

It's the dream we carry in secret
that something miraculous will happen
that must happen
that time will open
that the heart will open
that doors will open
that springs will gush—
that the dream will open
that one morning we will glide into
some harbor we didn't know was there.

• Olav Hauge

samfunnsvitskap og Institutt for biologi og geologi var sentrale element i avtalane.

Universitetet i Jaffna har også fått i stand samarbeidsavtalar med andre norske universitet/høgskolar. Men det er uråd å gjennomføra samarbeidsavtalane så lenge det er krigstilstand i det tamilske nord og svært vanskelege tilhøve ved Universitetet i Jaffna. Det er derfor viktig at dei norske universiteta/høgskolane aktivt støttar opp om arbeidet for å få til ein rettferdig fred på Sri Lanka, bl.a. gjennom støtte til det fredsarbeidet som norske myndigheiter gjer på Sri Lanka. Ein rettferdig fred på Sri Lanka er ein føresetnad for eit akademisk samarbeid med Universitetet i Jaffna. Eg ser fram til den dagen då dette samarbeidet kan ta til.

I 1996 kom det ut ei interessant bok om den nasjonale konflikten på Sri Lanka. Den heiter «Tamil exodus and beyond. An analysis of the national conflict in Sri Lanka», og er skreven av Vasantha-Rajah. Han arbeidde for BBC World Service inntil han i 1994 blei sjef for det nasjonale TV-selskapet på Sri Lanka. Seks månader seinare sa han opp den nye jobben sin på grunn av at regjeringa i Co-

lombo trappa opp krigen mot tamilane i nord. Han har arbeidd aktivt for fred på Sri Lanka, og har vore på «fredsreiser» til Sør-Afrika og Nord-Irland. Han meiner at den einaste varige løysinga er at det tamilske nord og progressive krefter i det singalesiske sør går saman om å arbeida for tamilsk sjølvstyre i nord. Som første steg må regjeringa i Colombo dra styrkane sine tilbake frå dei tamilske områda i nord, deretter må det bli våpenkvile før reelle fredsforhandlingar kan taka til, hevda Vasantha-Rajah i boka si frå 1996.- Og sidan den tid har «den gløymde krigen» på Sri Lanka halde fram trass i ei rekke forsøk både innanfrå og utanfrå for å få til fred. Eg vonar at det gjennom forhandlingar kan skje eit under slik at konflikten på Sri Lanka kan bli løyst om ikkje så altfor lenge.

Eg drøymmer om fridom og fred på Sri Lanka. Eg drøymmer om eit blomstrande universitetssamarbeid mellom Universitetet i Jaffna og Universitetet i Tromsø. Vi har lov til å drøyma! Ingen har skreve nydelegare om draumen enn den kjende norske diktaren Olav H. Hauge i diktet «Det er den draumen», som eg vil sitera både på norsk og i engelsk oversetting:

Det er den draumen

Olav Hauge

Det er den draumen me ber på
at noko vedunderleg skal skje,
at det må skje
at tidi skal opna seg
at hjarta skal opna seg
at dorer skal opna seg
at berget skal opna seg
at kjeldor skal springa—
at draumen skal opna seg,
at me ei morgon stund skal
glida inn
på ein våg me ikkje har visst om.

Gabriel Edwin Rosairo

850 000 tamiler sultefores ved blokade av mat, drivstoff og medisiner. Massiv militær offensiv via luft, sjø og land blir gjennomført. Regjeringenes brente jord-taktikk åpenbarte seg. Utenlandske leiesoldater blir brukt til å teppebombe de tamilske områdene.

53 års ekteskap mot slutten – samboerskap i sikte?

Freden har aldri vart så nær som den er i dag. Men fredsprosessen henger fortsatt i en tynn tråd og kan stoppe opp hvert øyeblikk med påfølgende blodbad og sivile tap. I skrivende stund har regjeringen ikke gitt positiv tilbakemelding på LTTEs ensidige våpenhvile. Denne er blitt forlenget helt siden den ble innført julaften 2000, for å lette Solheim og Norges bestrebelser på å få til fred. Framgang og suksess for fredsforhandlingene er avhengig av at giverlandene opprettholder sin restriktive bistandspolitikk overfor Sri Lanka. Politikerne i Sri Lanka bør få vite at den tid da verdenssamfunnet lukket øynene for "Baby Doc"-regjeringer er forbi.

For å kunne forutse utfallet av det norske forsøk på å få til fred i Sri Lanka, må man forstå årsaken til at tidligere fredsforhandlinger har vært forgjeves. Fred og fredsforslag er blitt diskutert av tamiler og singalesere tidligere uten at det har

ført til annet enn brutte avtaler. Hver mislykket forhandling har kostet tamilene en masse blod.

Tamiler og singalesere hadde 2000 års historie på øya å vise til før de måtte kjempe mot europeiske kolonimakter for å bevare sine respektive kongedømmer. Portugiserne kom i 1505, hollenderne i 1638 og britene i 1795. Det tamilske kongedømmet falt i britiske hender i 1806.

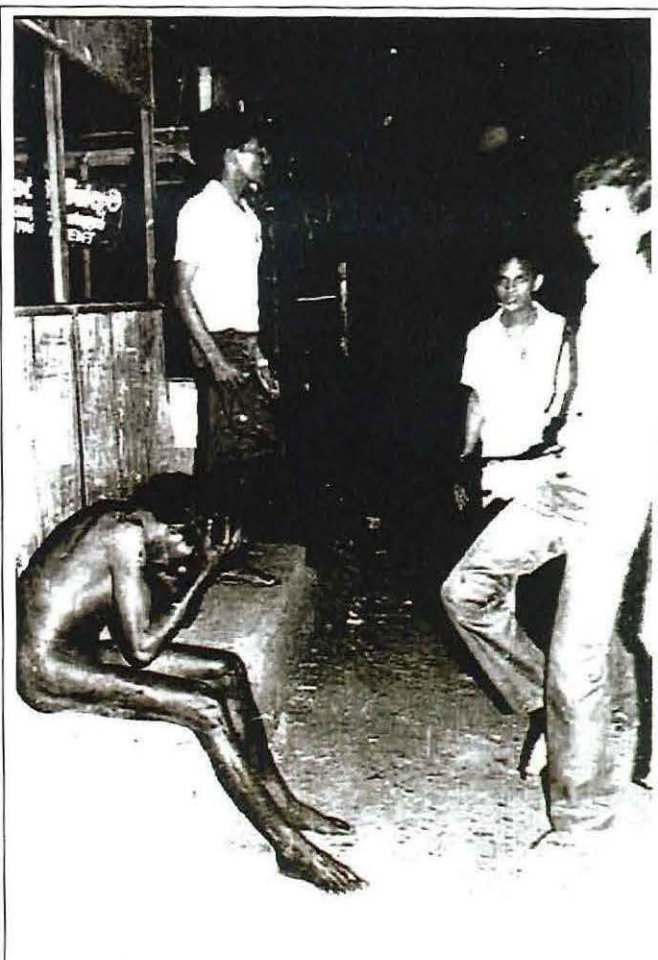
De britiske seierherrene tok herredømme over hele landet i 1815. Av bekvemmelighetsgrunner settes kongedømmene Colombo (lavlandet), Kandy (høylandet) og det tamilske kongedømme (Jaffna) under en fellesadministrasjon i 1833. Det er denne statsstrukturen som senere gjorde det mulig for singaleserne å overta den politiske makta.

En stolt singalesisk soldat med det avkappede hodet til en tamil.

Det var i februar 1948 at britene ga sin kronkoloni Ceylon selvstendighet og overførte makta til United National Party (UNP) som da var dominert av en singalesisk elite.

Under grunnlovsforhandlingene med den britiske Soulbury-kommisjonen for et selvstendig Ceylon i 1944, krevde det tamilske kongressparti lik representasjon ved forhandlingene. Kravet som ble kjent som "50-50%- møtet" gikk ut på at 50% skulle være representert av singalesere og de resterende 50% skulle deles mellom tamiler, muslimer, "Burgers" (europiske etterkommere) og andre minoriteter i landet. Dette ble avvist av koloniregjeringen. Samtidig oppnevnes en rådgivende komite som bl.a. anbefaler både singalesisk og tamil som offisielle språk.

Singalesiske pøbler trakasserer en naken tamil før han brennes til døde. Bildet er tatt under de kjente raseopptøyene mot tamiler i 1983

D. S. Senanayke, lederen av koloniregjeringen og landets første statsminister, lover at tamiler og andre minoriteter ikke har noen grunn til å frykte den singalesiske majoriteten i et fritt Ceylon. Et løfte som senere viste seg å være skjebnesvangert for den tamilske befolkningen i landet.

Samme år som landet blir selvstendig fratas ca 1 million "plantasjetamiler" statsborgerskap og stemmerett. Da hadde de allerede vært i landet i tre generasjoner. Plantasjetamilene var hentet fra India av koloniherrerne i 1825 for å arbeide i kaffe plantasjonene, og senere også i teproduksjonen som landet er blitt verdenskjent for.

I 1950 starter singalesere fra sør, oppmuntret av staten, kolonisering av tamilske områder under påskudd av vann- og damutbygging.

Jaffnas hovedbibliotek med over 95 000 verdifulle bøker er brent ned av singalesiske politistyrkene.

Utbrytere fra "Tamil Congress Party" ledet av Chelvenayagam danner "Tamil Federal Party". Målet er en tamilske stat innenfor en føderal ramme.

S. W. R. D. Bandarenayke som er faren til dagens president og mannen til den avdøde statsministeren Srimavo Bandarenayke, bryter ut av UNP i 1951 og danner Sri Lankas Frihetsparti. Han setter i gang med sin "sinhale only"-kampanje, som går ut på å gjøre singalesisk til eneste offisielle språk. En kampanje som til dags dato har satt etnisk sameksistens i landet ut av spill. Singalesere og tamiler demonstrerer skulder ved skulder. De blir angrepet av singalesiske nasjonalister.

Til tross for advarsler fra singalesiske og tamilske politikere om "ett språk to land, to språk ett land" innfører Bandarenayke som overtar makta i 1956, singalesisk som eneste offisielle språk. Tamiler blir ikke lenger rekruttert til militæret og dette resulterer i at landets forsvar mister sin nasjonale karakter og utelukkende blir singalesisk. De tamilske lederes ikkevoldelige "sitt ned"-aksjoner foran parlamentet blir møtt med angrep

fra singalesisk mobb.

I et forsøk på å løse de etniske urolighetene som han selv startet, skriver Bandarenayke under på en pakt med Chelvenayagam om å utvikle maktfordeling via regionale råd. På grunn av sterke protester fra singalesisk opposisjon blir pakten opphevet. Det nøres opp under antitamilske stemninger, noe som støttes av Bandarenayke som ønsker å snu sin dalende popularitet blant singalesere. Massene som egges opp av singalesiske politikere er de første til å bruke makt og vold mot tamilske representanter og sivile. Opptøyene i 1958 kostet mange tamilers liv og eiendeler. Over 100 000 tamiler flykter fra Sør-, Midt- og Vest-Ceylon til tamilenes tradisjonelle områder i nord og øst.

I 1959 blir S. W. R. D. Bandarenayke skutt ned og drept av en buddhistisk munk. Det første politiske mord etter kolonitiden er et faktum.

Fru Srimavo Bandarenayke overtar makta etter valget i 1960. Hun tar til orde for å videreføre sin avdøde manns

politiske linje og opphører buddhismen til statsreligion. Året etter gjennomføres "Sinhale only" i domstolene.

Massive protester og demonstrasjoner bryter ut på nytt. Singalesisk politi og militære bruker vold mot tamilske parlamentarikeres ikke-voldsdemonstrasjoner.

I 1965 kommer Dudley Senanayake (sønnen til D. S. Senanayake) fra UNP til makta og offentliggjør lov om distriktsstyre. I 1968 blir den trukket tilbake på grunn av singalesiske protester og tamilene blir igjen utsatt for vold, denne gang organisert av Fru Bandarenayake.

Srimavo Bandarenayake (SLFP) kommer til makta igjen i 1970 og innfører begrensninger ved opptak av tamilske studenter til universitetene. Hun introduserer et standardiseringssystem der det kreves høyere karakterer av tamilske studenter enn andre for å få innpass til universitetene. Tamilske studenter organiserer seg for å kjempe mot uretten.

Bandarenayake fjerner Soulbury-grunnloven og dermed også resterende bånd til den tidligere kolonimakta. Tamilene mister all grunnlovsfestet vern og utelukkes fra enhver maktdeling. Landets navn blir endret fra Ceylon til Sri Lanka.

Tamilenes ikkevoldelige kampmidler blir møtt med stadig hensynsløs vold. Resultatet er at ungdommen går til væpnet motstand for å forsvare det tamilske språket, sikre retten til utdanning, stoppe planlagt kolonisering av tamilenes tradisjonelle hjemland og for å slå tilbake de singalesiske angrepene. Det dannes "stay behind"- grupper ledet av V. Pirapaharan med navnet "New Tamil Tigers". I 1975 endres navnet til det etter hvert velkjente "Liberation Tigers of Tamil Eelam" (LTTE)

Da alle forsøk for å fjerne etniske konflikter i landet mislykkes, dannes "Tamil United Liberation Front" (TULF) i 1976. TULF er en samling av alle tamilske politiske partier. De vedtar en resolusjon og går til valg for å etablere en uavhengig "Secular Socialist"- stat av Tamil Eelam, et mandat som ble gitt av et overveldende flertall av de tamilske velgerne under valget i 1977. Dette er det siste frie og mest demokratiske valget avholdt i det tamilske området. Valget utløser en ny, godt planlagt voldsbølge mot plantasje-tamilene som rømmer til India og til de tamilske områdene på Sri Lanka.

Vel 100 hindutempler blir lagt i ruiner. Dette skjer med aktiv støtte fra singalesiske politikere som setter trend for senere voldshandlinger.

UNP ledet av J. R. Jayaverdene vinner valget og innfører en ny grunnlov med presidentstyre i 1978. J.R. Jayaverdene blir dermed landets første president.

J.R. Jayaverdene gir sjefen for sikkerhetsstyrkene ordre om å eliminere all terrorismen på øya, spesielt i Jaffna-distriktet, innen 31.12.79.

Samme dag blir det gitt ordre om å innføre unntakstilstand i tamilske område. Styrkene blir gitt tillatelse til å kvitte seg med drepte uten rettslige undersøkelser. Brenning og ødeleggelser av tamilske forretninger, tilfeldige drap, oppbygging av torturleirer, vilkårlig arrestasjon og forsvinninger når sin høyde.

Under anvisning fra to singalesiske ministre i 1981 brenner politiet og militæret viktige bygninger i Jaffna. Bl.a. blir Jaffnas offentlige bibliotek, som var regnet som et av de beste i Sør Asia, brent ned med over 95 000 verdifulle bøker. En ny rasistisk motivert voldsbølge bryter ut. Kolonisering av det østlige området blir intensivert med statlig støtte. UNP, med to-tredjedels flertall, fremmer mistillitsforslag mot tamilske politikere og diskuterer i parlamentet hvordan de kan drepe lederen av tamilpartiet TULF. Loven om Forebygging av terrorismen blir en del av de permanente lover i landet.

I 1983 starter en ny voldsbølge av dimensjoner. Bl.a. blir 53 tamilske politiske fanger i et av landets sikreste fengsler i Colombo brutalt drept. Mange mennesker er igjen på flukt og flere liv går tapt. Flere båtlaster med tamilske flyktninger drar nordover til tamilske områder. Omlag 95% av tamilske eiendommer i sør blir ødelagt. Unntakstilstand blir innført over hele landet. Regjeringen forbyr Jaffna-avisen "Saturday Review". Hæren setter i gang drap, voldtekt og brenning i stor skala. Landsomfattende opptøyer mot tamiler blir organisert og gjennomført. Det internasjonale samfunnet bråvåkner av omfanget og brutaliteten. Konflikten blir ikke lenger ansett som et internt anliggende. Massive demonstrasjoner gjennomføres i gatene i India.

Kamphandlingene mellom regjeringshæren og tigrene blir trappet opp. Tamilske ungdommer blir fengslet og torturert, de strømmer til tigrene og andre væpnede grupperinger for

ikke å bli tatt til fange og drept av regjeringshæren. TELO, EROS, EPRLF og PLOTE er noen av de tamilske grupperinger som tok opp kampen mot regjeringshæren.

Ny grunnlovsendringen blir gjennomført og all støtte til deling av landet blir ulovlig. TULF nekter å ta ed under denne grunnlovsendringen og blir dermed utvist fra parlamentet. Ulike tamilske partier, hver for seg og sammen, har kjempet i nesten 40 år for tamilenes frihet. De mislykkes i å oppnå tilfredsstillende løsninger på den etniske konflikten med fredelige og demokratiske midler. Tamilene ender opp uten representanter i parlamentet.

Massakrering av sivile fortsetter i forskjellige deler av landet. I 1985 snur J. R. Jayaverdena uventet og ber India megle i konflikten, men fredsforhandlingen i Butan mellom tamilene og regjeringen ble mislykket. Turtur, drap, voldtekter, massearrestasjoner, forsvinninger og ødeleggelse av tamilske eiendommer fortsetter.

Det toppe seg i 1987. 850 000 tamiler sultefores ved blokade av mat, drivstoff og medisiner. Massiv militær offensiv via luft, sjø og land blir gjennomført. Regjeringenes brente jord-taktikk åpenbarte seg. Utenlandske leiesoldater blir brukt til å teppebombe de tamilske områdene. Sivile tamiler blir brukt som levende skjold til å beskytte den framrykkende regjeringshæren. Kirker og templer som var pekt ut som sikre områder blir bombet med mennesker i. Hus, sykehus og skoler blir utsatt for hensynsløse bombe-ødeleggelser.

Indiske skip lastet med mat og forsyninger til Jaffna-befolkningen blir sendt i retur av den sri lankesiske marinen. India sender så transportfly ledsaget av jegerfly som dropper forsyninger over Jaffna og inviterer LTTE-lederen V. Pirapaharan til India for samtaler.

Statsminister Rajiv Gandhi og J. R. Jayeverdane skriver under på en fredsavtale uten LTTEs samtykke. LTTE mente at avtalen tok mest hensyn til Indias geopolitiske interesse og at det var misbruk av tamilenes tillit til India. 100 000 indiske soldater blir sendt til nord og øst i Sri Lanka. Krigen mellom de indiske fredsbevarende styrker (IPKF) og LTTE bryter ut etter at IPKF overleverte 11 viktige ledere av LTTE til den sri lankesiske regjeringshæren. Krigen mellom IPKF og LTTE kostet også mange liv. To av tamilenes avisbygninger ble sprengt. Etter hvert fikk IPKF klengenav-

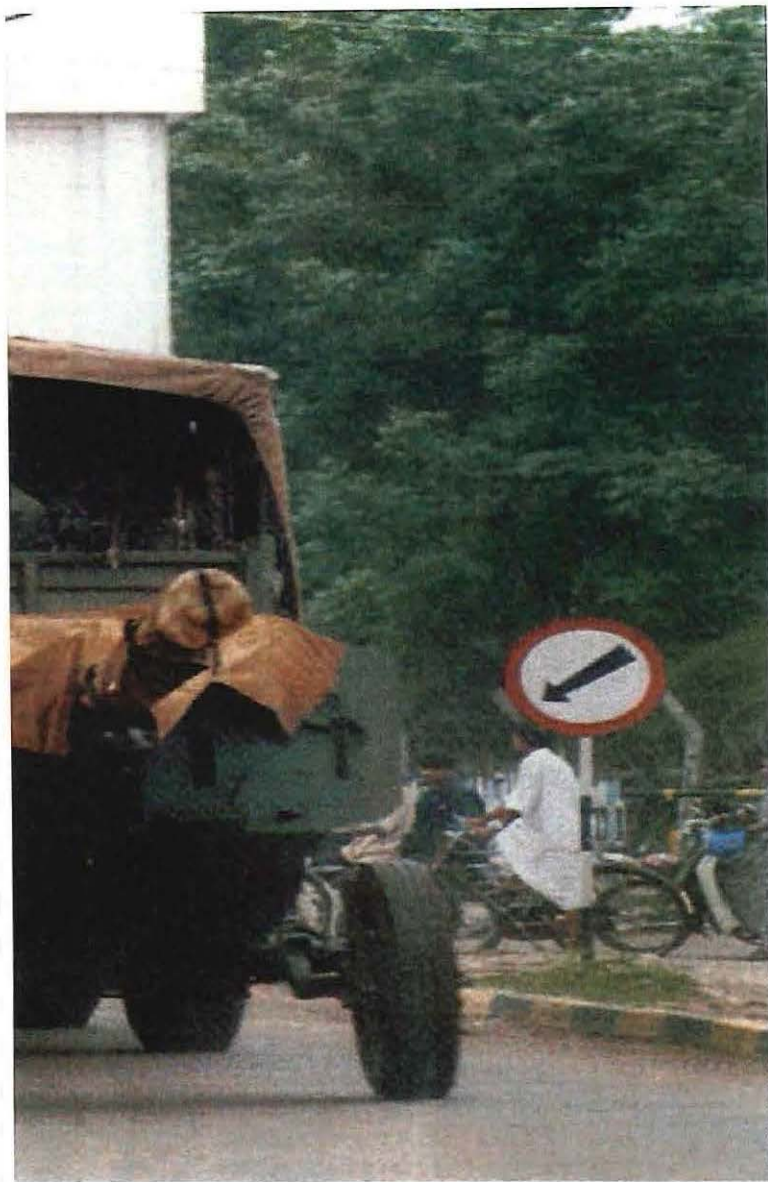

Regjeringshæren på vei til nytt oppdrag. Fienden er landets egne

net "Indian peace killing force". Nærmere 5000 tamiler ble drept av IPKFs misforståtte eventyr.

Premadasa blir valgt til president i 1988 og lover å sende IPKF ut av landet. Året etter inngår president Premadasa våpenhvile med LTTE og fremskynder tilbaketrekking av IPKF.

President Premadasa starter samtaler med LTTE i 1990 og mislykkes. Krigshandlingene i nord gjenopptas med voldsom styrke. LTTE demonstrerer sin evne til å føre konven-

ggere.

sjonell krigføring ved å påføre regjeringshæren store tap i forskjellige deler av tamilske områder.

Folkets allianse ledet av Chandrika Kumaretunge vinner valget med overveldende flertall i 1994. Hele 63% av folkets stemmer går til støtte for hennes fredsmandat. Tamilske politiske partier så en mulighet til å løse den etniske konflikten og ga sin støtte til den nyvalgte presidenten. Gatene i Colombo blir fylt med fredsdemonstranter. Regjeringen hadde det nødvendige flertall sammen med de tamilske representantene i parlamentet for å endre grunnloven der med å gi tamilene og landet den etterlengtede freden.

Fredssamtaler med tigrene gir ny optimisme. Tigrene på sin side innfører ensidig våpenhvile.

Året etter markerer LTTE sin uro over regjeringen Kumaretunges manglende oppfyllelse av avtaler som er blitt inngått mellom partene, bl.a. opphevelse av den økonomiske blokaden som rammer mat, drivstoff, medisiner og mulighet for å fiske.

Kumaretunges regjering viser samme svakheter som regjeringen til hennes far på 1950-tallet. Regjeringen gir etter for presset fra opposisjonen, singalesiske nasjonalister og det buddhistiske presteskapet. Regjeringen vil ikke forhandle med LTTE som likeverdig motpart.

Regjeringen velger våpenhvile som en taktisk militær strategi for å forsøke å marginalisere LTTE i den tamilske befolkningen og deretter knuse LTTE militært. LTTE trekker seg fra fredssamtaler etter å ha gitt to tidsfrister til regjeringen for å vise sin fredsavlte.

President Chandrika Kumaratunga reiser i juli 1995 til Kandy til de øverste buddhistiske munkene med reformpakken for å klargjøre videre planer. Her får hun innvendinger mot forslagene hun skal legge fram. Hun får også beskjed om at regjeringen under ingen omstendigheter må vedta forslaget før krigen er fullbyrdet. Presidenten samtykker.

3. august 1995 annonserer regjeringen et omfattende forslag til maktfordeling i nord og øst, men velger å fortsette de militære operasjoner for å "frigjøre det tamilske folket i nord fra tigrenes klør". Dette var den offisielle begrunnelsen for krigføringen.

Sør i landet diskuterer folket følgene av den foreslåtte maktfordelingspakken, mens folk i nord opplever en ny omgang med statsterror. Tusener flyr fra framrykkende regjeringsstyrker og mange mennesker blir drept og skadet da kirker, templer og skoler de søker nødhavn i blir bombet.

FNs Generalsekretær uttrykker bekymring over internflyktningene og appellere til humanitære organisasjoner om assistanse. Regjeringen legger hindringer i veien for internasjonale hjelpeorganisasjoner som ønsker å arbeide i tamilske områder. Utenlandske medier blir effektivt hindret i å skaffe seg førstehåndsinformasjon.

7. august 2000 legger Chandrika Kumaratunga fram forslag til ny grunnlov og taler varmt for forslaget. Voldsomme demonstrasjoner bryter ut med de safrangulkledde munkene i spissen. De buddhistiske munkene sier "de kan bare gjennomføre denne reformen over våre lik".

Av frykt for å lide nederlag utsetter regjeringen debatten og avstemningen om den nye grunnloven.

Presidenten henter inn den kompromissløse krigstilhenger Ratnasiri Wickremanayake som valgkamp- alliert og statsministerkandidat. Han inngår en avtale med de ledende buddhistiske munkene om å inn- hente deres syn på framtidige utkast til endringer av grunnloven.

Chandrika Kumaratunga går fra nederlag til nederlag. Hun er mislykket både i krigen mot LTTE og i forsøkene med å få godkjent maktfordelingspakken i parlamentet. Viktighe- ten av å komme fram til en helhjertet og fredelig løsning på konflikten gikk ikke opp for Chandrika Kumaretunga og hennes regjeringen før etter giverlandene sitt årlige møte i desember 2000 i Paris. Istedenfor å gi bistandsmidler gir konferansen president lekser i etisk statsstyring. Resultatet lot ikke vente på seg.

Sri Lankas økonomi er for å si det mildt, i krise. Enorme politiske og økonomiske problemer tårner seg opp i landet. Det er mangel på tilstrekkelig valutareserve. Økende militære utgifter er i ferd med å føre landet til randen av konkurs. Inflasjon, demonstrasjoner, streiker og kriminalitet er i ferd med å føre lande inn i et altomfattende kaos.

Erik Solheims møte med LTTE-lederen gir ny optimisme og mulighet for nye fredsforhandlinger mellom partene. For å lette norske bestrebelser på å få til fred, innfører LTTE en måneds ensidig våpenhvile fra og med 24 desember 2000. Våpenhvile er etter hvert blitt forlenget til tross for negativ respons fra regjeringen.

Tamilske politiske partier ber myndighetene om å forhandle med LTTE for å få slutt på krigen. Samtidig appellerer de til utenlandske regjeringer om å be regjeringen i Colombo om å gjøre det samme.

Over 100 000 mennesker er til nå blitt drept i denne krigen. Et ukjent antall mennesker er skadet for livet. Landet som var en modell for utviklingslandene i 70-åra, er i dag blitt et av verdens fattigste land.

Av Nirmalan Selvarajah

Alle veier fører til...

Midt i Oslo ligger møteplassen for tamilene. Både voksne og ungdommer kommer dit fra alle kanter av byen. Nesten alle tamilske butikker befinner seg i dette området. De møter hverandre på Grønland for å slå av en prat med sine landsmenn. De har alle travle hverdager, og da er det greit å ha et slik sted hvor man kan ta seg en hyggelig prat med andre. Siden Grønland ligger sentralt midt i byen, fungerer dette stedet som et knutepunkt for tamilene.

På begge side av gaten er det mange tamilske butikker. I disse butikkene får man alt fra tradisjonelle matvarer som krydder og grønnsaker til moderne klesplagg og gullsmed. I enkelte butikker kan man også leie eller kjøpe filmer og CD-er. Mange nordmenn har avlagt daglig besøk til disse butikkene. Det meste de handler er krydder og ris, får vi vite av butikkeierne. Det er også fem spisesteder i området. Her serveres det tamilske retter, alt fra kioskvarer til middag. Hovedretten for tamilske mat består av ris og karri. Karri er en gryte av kjøtt eller fisk, der man koker løk, krydder og kjøtt eller fisk sammen.

Ravi som vi møter på gaten, venter på kameraten sin som pleier å komme fra jobben rundt 4- tiden. Ravi venter for å spise en alminnelig tamilske middag sammen med kameraten sin.. Mens han venter, stiller vi han noen spørsmål. Hvorfor er dette området veldig populær blant tamiler? Dere står i gaten som brukes mest av samtlige tamiler som bor i Oslo. Her finner man butikker som selger alt fra grønnsaker til smykker. Selv er han en helt alminnelig 20 år gammel tamilske gutt som pleier å spise på et av spisestedene her.

Ravi mener at man absolutt ikke må holde seg utenfor kulturene, men at det i istedenfor er viktig å kjenne til kulturen her i Norge. Dette er ikke bare for at de kan bli frosset ut av samfunnet, men også for at de norske skal få et innblikk i vår kultur, slik at de kan forstå oss, tamiler, bedre.

Det vi lurar på er hva disse ungdommene er opptatt av? Jo da, de tamilske ungdommene er opptatt av helt vanlige problemer som angår dem i ungdomstiden. De er opptatt av det samme som våre ungdommer. De lever tross alt mellom to kulturer og er mer eller mindre opptatt av å holde seg orientert i de to forskjellige kulturene.

Ravi mener at man absolutt ikke må holde seg utenfor kulturene, men at det i istedenfor er viktig å kjenne til kulturen her i Norge. Dette er ikke bare for at de kan bli frosset ut av samfunnet, men også for at de norske skal få et innblikk i vår kultur, slik at de kan forstå oss, tamiler, bedre. En må være aktive i begge miljøenes aktiviteter slik at man ta med seg fordelene videre og oppdage ulempene i de to kulturene. Ja, vi er opptatt av både det som skjer her i Norge og på Sri Lanka. Men vi må nok innrømme at vi er mer opptatt av den krigen som forgår der nede på den lille øya, enn det som skjer i det norske samfunnet. Vi tenker stadig vekk på familier, nære venner og alle kjente som bor der. Det gjør vondt å tenke på at de lider hver eneste dag, mens vi har det godt her. Vi føler at vi må gjøre noe for dem og ikke bare ta til takke med at vi har det bra.

Av nysgjerrighet tar vi en tur innom butikken sammen med Ravi. Vi bestiller rolls (rolls er noe som ligner på vårruller. Deigen er laget av mel og inni er det karri laget av kjøtt). Mens vi venter på maten lytter vi til hva de andre snakker om.

Nå for tiden er det fredsprosessen og ensidig våpenhvile fra tamilene som er det store temaet i det tamilske miljøet. Heftige diskusjoner, argumenter og påstander fyller den største delen av „lydplassen“ i butikken. Ravi sier at det er vanlig at folk diskuterer slike ting. Det er mange ting innen den tamilske politikken som er vanskelige å forstå og som er

ubegripelige for folkemengden som er samlet i butikken. Mens diskusjonen går sin gang, utbryter en mann plutselig sin mening om den tamilske politikken. «Jeg skjønner meg ikke på det politiske „spillet“. Dersom regjeringen vil gjøre slutt på krigen, som har foregått i over 30 år, hvorfor vil de ikke si seg enig i å forhandle med tamilene? Hvorfor kan ikke regjeringen inngå en våpenhvile med LTTE, som representerer tamilene. Tross alt var vi en stat og en bærende nasjon for britene som samlet de forskjellige kongedømmene til ett rike.”

De tenker på alle de grusomhetene de har vært gjennom. Det meste de tenker på er mat- og medisinsblokaden som regjeringen har satt for det tamilske folket. Den samme regjeringen som påstår at de ikke forskjellsbehandler tamilene.

En annet tema som dukker opp under diskusjonen, er om Norge kan få til en løsning, slik at det kan bli fred på Sri Lanka. Norge skal på den ene side mekle i en konflikt på Sri Lanka. Men sett fra den andre siden, sender de mange tamiler tilbake til krigsområder. Hvordan er det mulig at store nasjoner som Norge, kan bli lurt av den lankesiske regjeringen som sender ut propaganda for å få støtte fra det internasjonale samfunnet. Man får jo ikke noen uavhengige nyheter hjemme fra. Alt er forbudt. Det er ren militær styring i de tamilske områdene. Ved å sette forbud mot nesten det meste og begrense friheten til tamilene, tror militæret at de har et fastere grep på oss og tror at de kan gjøre hva de vil.

Ohh!!! Jeg bet i en chilli. Huffff som det brenner i munnen min. Jeg må nok ha vann.... En ting er helt klart, det brenner!

Pater P. Iruthayanathan

Artikkelforfatteren er en katolsk prest. Han skriver om sin betraktning av forholdene på Sri Lanka. Artikkelen avsluttes med en bønn som Buddha ba i sitt liv. «La dem som lever i frykt og angst, få oppleve fred og ro. La fangene settes fri. La de svake få styrke. Og la alle de som lever hjelpe hverandre i barmhjertighet».

Fredens øy i terrorens grep

For halvannet år siden hadde jeg et to måneders opphold på Sri Lanka. Det var da ca 14 år siden jeg hadde forlatt mitt fødeland. Jeg var meget glad for igjen å kunne besøke Jaffna og landsbyen min og vil nå gjerne dele mine erfaringer med andre.

Marco Polo skrev at Ceylon (Sri Lanka) uten tvil var verdens fineste øy på sin størrelse. Sri Lankas skjønnhet har gitt inspirasjon til betegnelser som Orientens perle, det annet Eden, halvt paradisi, landet uten sorg. I dag fremstår slike betegnelser som innholdsløse. For mange av landets innbyggere kan det heller beskrives som "Skrekkens øy", landet som flyter av blod og er åsted for noen av de verste grusomheter i moderne tid. En avisoverskrift brukte nylig uttrykket "De fordømtes øy". Dette ville ha vært en bedre beskrivelse av øya slik det fortøner seg i dag.

Jeg kaller de områdene hvor tamilene bor ET ÅPENT FENGSEL. Da jeg besøkte landet var det nesten 30 000 regjeringssoldater med våpen bare i Jaffna hvor det bor ca 500 000 mennesker. Mange soldater befant seg også i andre tamilske områder. Soldatene har ingen kunnskap om tamilske språk og kultur, og hadde heller ikke tidligere noe kjennskap til forholdene der. Det er alltid et psykologisk forhold mellom en person og det stedet hvor personen tilhører. Det er en stor psykologisk blokkering mellom vårt folk og soldatene. Det blir ingen fred på Sri-Lanka så lenge den singalesiske regjeringen ikke respekterer tamilenes rettigheter og aksepterer dem som en del av folket på øya.

To forskjellige folkegrupper utgjør de dominerende etniske gruppene i landet i dag. Singalesere utgjør 72%, og tamilene ca. 21% av befolkningen. I tillegg er det ca. 6,5 prosent

tamilskspråklige muslimer. Talespråkene singalesisk og tamil er helt forskjellige og skrifttegnene er helt ulike. Fra det annet århundre før Kristus har de to samfunnene, slik det fremgår av historiske kilder, eksistert side ved side som adskilte kongedømmer med egne konger. Problemene i Sri-Lanka begynte da singalesisk ble introdusert som offisielt språk og buddhisme som statsreligion. Videre etablerte regjeringen en bevisst politikk for å hindre tamilene i å ta høyere utdanning. Tamilene var tidligere kommet inn på universitetene i stort antall. Som følge av hva de buddhistiske munkene kom fram til, iverksatte pressgrupper av singalesiske buddhister en kampanje for å få en slutt på karaktersystemet. Som følge av dette, innførte Undervisningsministeriet et effektivt kvoteringsystem ved å senke inntakskravene for singalesere. Med sin store interesse

for utdanning, og de fordelene de hadde oppnådd ved høyere utdanning tidligere, følte mange tamilske ungdommer at alle veier nå var stengt. Vanskeligheten med å få høyere utdanning var en del av drivkraften bak tamilske ungdommers beslutning om en atskillelse fra singalesiske områder.

Tamiler er et fredselskende folk. Faktisk har våre ledere frivillig deltatt i mange møter om fredsforhandlinger. Tamilene valgte samme vei som Indias far, Mahatma Ghandi, nemlig «sathiyagiraga» (ikkevold) for å løse problemene. Det viste seg å slå fullstendig feil. Sri Lanka har gått ca femti år tilbake med hensyn til utvikling. En stor del av pengene blir brukt til å kjøpe våpen for å føre krig mot tamiler.

Katolsk kirke fra 1823. Ett av mange eksempler på regjeringshærens ødeleggelser av tamilenes religiøse steder.

Jeg hadde en lang samtale med en katolsk soldat som har en høy stilling innen militæret. Han stilte meg spørsmålet: Hvordan ser du på problemene i Sri-Lanka? Jeg var nødt til å være ærlig og sa til ham: I dag bor det nesten ni tusen tamiler i Norge. Vi føler oss ikke diskriminert i det hele tatt. Vi føler at Norge aksepterer oss som mennesker. Vi er meget privilegerte over å bo der. Samtidig måtte jeg si til ham: På Sri-Lanka er det fire store religioner; buddhisme, hinduisme, islam og kristendom. Årsaken til de problemer vi opplever i dag er resultatet av det som ble sagt i 1956, nemlig buddhisme og singala. Regjeringen bestemte at buddhismen skulle være statsreligion og singala det eneste offisielle språk. Alle mennesker som bor på Sri Lanka ville ha godtatt buddhismen dersom folk hadde levd etter Buddhas lære. Buddha insisterte på at menneskerettigheter alltid må respekteres og forklarte at alle mennesker er likeverdige. Buddhismen setter menneskeverdet høyt. Buddha ba om at alt liv må behandles med respekt.

Hvor stor respekt har soldatene og de buddhistiske munkene vist overfor de hellige stedene til hinduer og kristne i tamilske områder? Hellige steder har en symbolsk betydning. Religion og språk spiller en viktig rolle i menneskers liv. I dag finnes mange templer og kirker ved siden av hverandre i alle tamilske områder. Tamiler har respektert de hellige steder uansett hvilken religion de tilhørte. Tamiler tror at gudene eksisterer i de hellige stedene samtidig som mange opplever trygghet og fred der.

Da jeg reiste gjennom tamilske områder så jeg mange hindutempler og katolske kirker i ruiner. Soldatene har bombet og ødelagt de hellige stedene med tillatelse fra singalesisk regjering. Bombingen skjer på en slik sporadisk måte at folk ikke har mulighet for å redde livet. De løper i forskjellige retninger og mange av dem søker ly nettopp i kirker og templer.

Jeg vil gjerne fortelle hva som skjedde i en av de katolske kirkene for noen år siden. På grunn av bombingene tok uskyldige tamiler ly i en katolsk kirke. Det var mer enn to hundre mennesker i kirken. Soldatene visste meget godt at det var en kirke. Til tross for dette bombet de kirken og mer enn ett hundre mennesker inkludert små barn ble drept på stedet. Mange ble skadet. Regjeringen begrunnet bombingene med at deres soldater bare hadde bombet terroristene. Jeg kan fortelle flere eksempler hvor uskyldige tamiler ble drept i kirker, templer og skoler. Soldatene får oppmuntring fra regjeringen og moralsk støtte fra buddhistiske munkene når de dreper tamiler. Folk er trøtt og lei av hele krigen. Dagen er meget kort for vårt folk. Det var ingen glede å spore i ansiktene deres. De vet ingenting om hva som skjer i neste stund eller neste dag. Tamilene har ingen frihet til å bevege seg i sitt område. Noen steder er det erklært "ingen adgang".

For å skape fred på Sri-Lanka, fører vi krig mot tamilene, sier presidenten. Tamiler kjemper for fred og rettferdighet. Vi ønsker å leve med menneskelig verdighet. På grunn av krigen som har vart i mange år, er avstanden mellom singalesere og tamiler blitt stor. Hva vi trenger er nøytrale organisasjoner som kan tvinge begge grupper til en vellykket og åpen samtale slik at alle kan leve som brødre og søstre, eller som gode naboer. Dette er bedre enn å drepe hverandre. Vil regjeringen være med på det? Jeg håper og ber om at begge grupper er enige om å skape en løsning som kan bringe fred til alle som bor på Sri Lanka. Salige er de som skaper fred, for de skal kalles Guds barn. La meg avslutte med en bønn som Buddha ba i sitt liv. «La dem som lever i frykt og angst, få oppleve fred og ro. La fangene settes fri. La de svake få styrke. Og la alle de som lever hjelpe hverandre i barmhjertighet»

Tamil-kunstneren M.Maha

-Bildene mine er et speil

- Jeg tegner det jeg føler, sier den tamilske kunstneren M.Maha. Selv om han har bodd her siden 1988, syns han det er vanskelig å tematisere Norge i bildene. For tankene går hele tiden til Sri Lanka. - Jeg har sett mennesker dø foran meg, og det har blitt en stor del av meg og mine tanker. Når han tegner, er det ofte tamilenes lidelser i hjemlandet som havner på papiet.

M.Maha kom til Norge i 1988, for å gå på Sunnfjord Folkehøgskole i Førde. Nå 13 år etter er han bosatt i Oslo, har eksamen fra teknisk fagskole og har hatt forskjellige jobber innen IT. Hans store lidenskap er imidlertid kunsten. Han har tegnet og malt siden han var liten, og ble tidlig inspirert av Picasso og moderne kunstnere. Han har aldri gått på kunsthøgskole, men har selv lært det han kan om kunst gjennom å lese utallige bøker. Etter hvert har han utviklet sin egen stil, og liker å skape abstrakte bilder der folk må lete etter meningen selv.

- Mange liker ikke bildene mine fordi de ikke forstår dem. Men jeg vil tegne ting slik jeg føler dem, ikke som fotografier, forklarer han.

Han har omtrent aldri stilt ut bildene sine, og det å selge kunsten sin stiller han seg helt uforstående til. Han har i prinsippet ingenting mot å stille ut bildene og la andre se

dem, men selge dem er han ikke interessert i. Å bli anerkjent for kunsten er heller ikke hans mål:

- Jeg kan ikke selge tankene mine. Og om andre godtar dem eller ikke spiller egentlig ingen rolle for meg, for dette er mine bilder, forteller Maha.

Piggtråd, våpener, bøyde hoder og sorgtunge ansikter. Dette er gjennomgående temaer i bildene hans. Han skaper utfra egne følelser og tanker, og selv om han fysisk er i Norge er det i hjemlandet tankene hans befinner seg mest.

- Folk har sagt til meg at jeg må skape flere positive og glade bilder. Men når jeg setter i gang, er det disse bildene som kommer. Prøver jeg å tegne annerledes, stopper det opp med en gang, forklarer han. Han har likevel et håp om at ting skal forandre seg

- Dersom det blir fred på Sri Lanka, kan det hende bildene mine vil forandre seg og bli mer positive. Alle kunstnere har forskjellige perioder. Hvis freden kommer, kan jeg kanskje begynne på min glade periode, sier han. Men så lenge undertrykkningen av tamilene i hjemlandet fortsetter, vil nok bildene hans fortsette å fortelle om dem. Du kan se bildene til Maha på hjemmesiden www.tamilart.com

Anne Merethe Pedersen

Janikke Solstad

«Takka dimmi, takka dimmi»

De taktfaste slagene var gjennomtrengende. «Takka dimmi, takka dimmi?» Lydene og ordene kom fra danselærer Kalyany Sivagnanam som satt fremst på gulvet med bena i kors og sa ordene samtidig som hun slo på tertekali, et slaginstrument. På rad og rekke foran henne sto 5 elever, fra 6 til 26 år. Dansetimen var begynt. Først måtte vi be gudinnen som bærer jorda om unnskyldning for at vi sto og trampet på den, samtidig som vi æret gudinnen respekt og ba henne om velsignelse. Det var et fast rituale som endte med at vi gjorde et bukk med overkroppen og håndflatene mot hverandre, i asiatisk ærbødighet, «takka dimmi, tham!»

Jeg hadde gått og lært dans et halvt år da Kalyany spurte om jeg hadde lyst til å være med og opptre. Under så og si alle tamilske arrangementer er det danseoppvisning.

Bharathanatyam heter denne dansen som opprinnelig er en sør-indisk klassisk dans, som utøves av tamiler både på Sri Lanka og i Norge. Jeg begynte å lære bharathanatyam fordi jeg ville lære den tamilske kulturen bedre å kjenne. Da jeg ble spurt om å være med og framføre en danssammen med Kalyany på et tamilsk arrangement, var det med både respekt og frykt at jeg sa ja.

Første gang jeg så danselæreren min opptre ble jeg slått av hvor estetisk vakker dansen er. Hele kroppen, fra hode til tær, er med. Mageregionen skal være nokså stiv, mens hode, armer og bein driver dansen framover. Dansen er full av svingninger og svært krevende for danseren. Selv om det tar iallfall 8 år å bli en god danser, tenkte jeg at jeg kan prøve? for moro skyld.

Det finnes flere danseskoler som underviser bharathanatyam i Oslo. Ulike tamilske organisasjoner har ofte også et dansetilbud ved siden av undervisning i tamilsk språk. I tillegg finnes det unge kvinner, som min danselærer, som tar noen elever privat. Når jeg har spurt om hvor mange som

Foto: Jeya

går og lærer dans, har jeg fått til svar at ?alle gjør det.? Om dette er sant vet ikke jeg, men faktum er at mange tamiler en eller annen gang i livet er innom en time barathanatyam undervisning.

De grunnleggende trinnene må læres ved uendelig repetisjon. Mange timer blir brukt til å stå og innøve presise fottrinn og estetiske armbevegelser. Likevel, «det som skiller en god fra en dårlig danser er ansiktsuttrykket,» har danselæreren min sagt. Øynene skal være uttrykksfulle, munnen skal smile eller ansiktet skal legges i alvorlige folder, vekselvis i takt med sangens tekst. Og det er nettopp sangens tekst som bestemmer hva dansen handler om. Som det blir sagt, det kan være musikk uten dans, men det kan ikke være dans uten musikk.

Utførelsen av dansen kan deles opp i tre elementer. Den ene delen er den hvor koreografien er innviklet, hvor dansen er rytmisk, rask og presis. Denne består utelukkende av ren dans hvor ingen mening overbringes publikum. Den andre delen er den hvor danseren gjennom håndbevegelser, ansiktsuttrykk og miming overbringer sangtekstens mening. I den siste delen blir uttalte ord, håndbevegelser, ansiktsuttrykk og dans satt sammen i et drama. Bharathanatyam appellerer til sansene hos publikum; det er ren nytelse å se gode dansere. Men like viktig er det at danseren selv føler respekt for dansen og det religiøse aspektet ved den.

For bharathanatyam er en religiøs dans. Ifølge legenden var det Brahma, skapelsesguden i hinduismen, som ga dansen til menneskene for å lettere forstå de hellige skriftene. Historiene det danses til handler da ofte om de hinduistiske gudene, deriblant Krishna og Shiva, dansens «far». Kalyany har lært meg en dans om guden Krishna. Den handler om da Krishna var liten og stjal yoghurt fra moren sin. Han får skjenn, men fortsetter å tøyse og tulle; drar jentene i flettene og spøker med dem, kan han kanskje få et kyss? Historien er lekende, flørtende. Og mange av de historiene jeg har hørt og sett er nettopp flørtende og omhandler kjærlighet.

Den historien Kalyany og jeg skulle opptre med var fra virkeligheten. Sangens tekst skulle underbygges ved ansiktsuttrykk og håndbevegelser. Siden jeg begynte å lære dans har jeg alltid følt meg litt klumsete når jeg framfører bevegelsene. De presise, faste armbevegelsene og raske fottrinnene ser aldri så estetiske ut når mine armer og bein skal koordineres. Jeg har dessuten vanskelig for å legge ansiktet i de rette foldene. Når jeg danser og ikke ser meg

selv i speilet kan jeg drømme at mine bevegelser er vakre, estetisk utført. Selv fingerbevegelsene kan jeg tillate meg å tenke er fortryllende der de i det ene øyeblikket gjør tegnet for rådyr, i det andre for fugl. Speilet på veggen kan dessverre ikke luge og fotografiene sier sitt: Mine bevegelser er verken strake eller elegante. Jeg kan se at de kommentarene jeg har fått om å ha strakere og fastere armer samt bøye lenger ned i beina når jeg står med knærne pekende til hver kant ikke har vært uten grunn.

Men nå var det endelig min tur til å stå på en scene pyntet fra topp til tå. Vi skulle ha på sari, ikke det vanlige kostymet. Sarien skulle vise at det var snakk om vanlige mennesker. Kalyany kledde på meg og på seg selv. «Jeg er veldig opptatt av kostyme. Den utgjør nesten halve dansen,» påpekte hun. Først var det på med den lange underbuksa og sari-blusen. Deretter festet hun enden av det 5 meter lange tøystoffet godt ned i bukse og surret stoffet rundt meg, laget de seks foldene og danderte den andre enden av stoffet pent over den venstre skuldra mi. Etter at sarien var på plass, flettet hun håret mitt og festet en lang løshårflette til min egen korte flette. Så sminket hun meg; markerte øynene med svart eyeliner. En svart prikk ble tegnet nederst på venstre kinn. «Slik,» sa hun, «nå er det ingen som kan skade deg dersom de ser deg.» Jeg ble så dekorert med gullaktige smykker, både i nesa, ørene, rundt halsen og livet. I håret festet hun et gullsmykke som hang fram ned mot panna. En blomsterkrans ble festet i fletta. Prikken over i en var portomerket mellom øyebrynene. Hun valgte rød til oss begge for vi skulle være voksne, gifte kvinner. Kun bjellene rundt føttene manglet, men de skulle vi ta på like før vi entret scenen.

Da dansen var ferdig var jeg lettet og glad. Kalyany framførte dansen glimrende. Selv om ikke oppvisningen fra min side på noen måte hadde vært fullkommen, hadde jeg vært? danser? for noen minutter. Det var riktig som Kalyany hadde sagt: Kostymet var viktig. Ordtaket om at klær skaper folk hadde iallfall skapt en danser ut av meg, om enn ikke for mange minuttene. Oppvisningen var ferdig og jeg kunne takke gudinnen som bar jorda; hun hadde velsignet meg slik at jeg ikke hadde besvimt av nervøsitet under dansen. Med et «takka dimmi, takka dimmi» avsluttet jeg kvelden.

Ravinea Kirubamoorthy

Skribenten er 16 år gammel. Hun har vært bruker av Tamilsk Ressurs- og veiledningssenter (TRVS) helt siden det ble opprettet i 1992. Her gir hun leserne et innblikk i senterets mange aktiviteter, både utfra eget inntrykk og i samtale med senterets leder, Sivathas Sivabalasingam.

Tamilsk Ressurs - og veiledningssenter

Tamilsk ressurs- og veiledningssenter (TRVS), er et senter med tallrike aktiviteter og ordninger som er til nytte for mange barn, unge, nå også for voksne og eldre. Jeg har selv gått på denne skolen siden 1992, og vet hvor mye den har hjulpet meg, og mange andre. Det dreier seg ikke bare om morsmålet, det er også mange andre tilbud senteret har å tilby.

Senteret er opprettet av TCC, det tamilske samordningsutvalget, senterets leder, Sivathas Sivabalasingam har jobbet som lærer på Sri Lanka i seks år.

Hvorden startet senteret?

- Det startet med at noen tamilske foreldre som hadde barn i seks, syv års alderen ønsket en tamilsk organisasjon. Ikke bare for å lære barna morsmålet, men også for at barna skulle få en innsikt i den tamilske kulturen, og for at de skulle få en mulighet til å være sammen med andre tamilske barn. Det var da noen foreldre som kom til TCC. Sammen hadde vi et møte, før vi startet denne skolen i 1992.

Videre forklarte han meg hva som var så viktig med å lære morsmålet.

- Det er ikke alle som er sikre på om de vil dra tilbake til Sri Lanka, men uansett er det viktig å kunne morsmålet sitt. Barn som kan sitt eget morsmål i tillegg til et annet språk,

er flinkere på skolen i forhold til de andre barna.

Jeg lurte på hva kunne han fortelle meg om skolens utvikling, i forhold til både elever og skolens ressurser?

- Da vi startet i 1992 var det 22 elever og fem lærere, mens vi nå i 2001 har 600 elever, og 30 lærere.

Dette var jo en utrolig utvikling, tenkte jeg! Men jeg ville vite litt mer om lærene, hvordan ble de en del av skolen?

- Da vi startet spurte vi ressurssterke personer i det tamilske samfunnet om de ville hjelpe oss. Senere har det vært folk som har kommet til oss på egenhånd, som har kunnet hjelpe oss en hel del. Alle lærere her kommer frivillig, og jobber ikke for lønn, men for å se barna lære det de har å gi av kunnskap. Det eneste de får er reisepenger. Etter hvert som vi har utviklet oss, har vi holdt seminarer for lærerne. Vi har sendt folk på veiledningskurs, og også til seminarer i utlandet, som for eksempel Tyskland. Ikke bare morsmåls-lærerne, men også lærere som har ansvar for den kulturelle undervisningen, blant annet dans og musikk. Sist var det to kulturlærere som dro til et seminar i Sveits. Det er også folk fra utlandet som har kommet på seminarer vi har hatt. Ved å ha slike kurs og seminarer, får vi utvekslet erfaringer og kunnskaper. Dette gjør at vi får utviklet ressursene våre.

Oslos ordfører Per Ditlev Simonsen klipper snoren ved en høytidelig åpning av Tamilsk Ressurs- og Veiledningssenter 9. november i fjor. Til venstre for ham er senterets leder Sivathas Sivabalasingam, til høyre er Prosjekt leder Kasinathan Nirmalanathan

Jeg visste at denne skolen også tilbød noe mer enn morsmålsundervisning. Jeg lurte på om han kunne fortelle noe mer om disse andre aktivitetene?

- Jo, i tillegg til morsmål har vi også undervisning i hinduisme, det grunnleggende. Så har vi jo undervisning i kulturell musikk, dans og instrumenter som tromme, vina og fiolin. Til denne kulturundervisningen følger det også en eksamen hvert år. Det er en eksamen fra London, både teori og praksis. Sensor kommer fra London for å vurdere den praktiske delen. Dette er en utdanning som kommer i tillegg til den vanlige for mange.

Han fortalte meg også at etter å ha tatt den morsmålsundervisningen vi fikk her, kunne vi få tilleggspoeng til inntak på universitet. Men det var ikke alt skolen hadde å tilby...

- Vi har også et eldretreff, ved senteret her. Meningen med dette er at eldre som muligens føler seg alene skal få en mulighet til å møtes, for å samtale med noen på sin egen alder. Vi har også en ide om å starte opp en ordning for hjemmевærende husmødre. Muligens norsk-eller engelsk

kurs, eller noe lignende. Dette er da en idé i utvikling. Det er det som er så fint med å ha et eget lokale som er vårt, det gir oss en mulighet til å utvikle idéene våre. Det er også nylig startet en ungdomsorganisasjon her, under navnet, "Tamilsk ungdomsorganisasjon". På jubileumsfesten som ble holdt ga de ut et magasin som de hadde laget selv. Det er ungdommer fra 15-18 år som har stått for dette arbeidet.

Denne organisasjonen er jeg en del av, og jeg vil bare si at uten senterets støtte hadde vi ikke fått gitt ut magasinet. Vi fikk alltid et rom som vi kunne ha møtene våre på, og senteret trykte først og fremst magasinet for oss. Vi trengte ikke å tenke på det økonomiske i det hele tatt. Vi fikk bare beskjed om at, om vi gjorde noe nyttig, så skulle vi få det vi trengte av senteret. Målet vårt er å styrke de tamilske ungdommenes identitet, og samtidig få foreldre generasjonen til å forstå ungdommens situasjon, om hvordan det er å stå mellom to kulturer.

Videre fortalte han meg også at senteret leide ut lokale til bursdag og lignende. Et lokale med plass til ca. 150 personer.

Det er jo utrolig mye dette senteret er en ressurs for, tenkte jeg.... Og enda visste jeg det var mer. Dere har jo en leksehjelp ordning her. Denne ordningen har jeg selv stor nytte av. Kan du fortelle litt om denne ordningen? Hvem er det som er lærere her?

- Leksehjelpen er en ordning som startet i 1995. Ordningen er for både ungdomsskoleelever og elever på den videregående skole. Undervisningen her foregår på begge språk. Lærere er personer som har gått på høyskoler og universiteter her i Norge, og som derfor kjenner til utdanningssystemet her veldig godt. De blir derfor faglige ressurspersoner, samtidig som de er veiledere for unge med sikte på valg av høyere utdanning.

En annen ting vi ser på som veldig positivt er at tidligere var det bare tamilene som kom hit til leksehjelpen, men med årene har vi fått både pakistanske og iranske elever, som nå går her. For oss er det utrolig positivt at personer fra andre ressurssterke samfunn vil komme til oss.

Videre lurte jeg på om han visste hvordan det har gått med tidligere elever som hadde benyttet denne ordningen. Kommer de tilbake til senteret? Studerer de videre på høyskoler eller universiteter?

- Ja det gjør de, det er også noen som er ferdig utdannet og som har fått seg jobb. Og det som er positivt er at mange av dem kommer tilbake hit for å undervise, like frivillig som alle de andre morsmålslærerne. Dette gjør at vi stadig får inn ferske lærere, som lettere skjønner ungdommens tanker og deres situasjoner. Det er da lettere å hjelpe dem, både faglig sett og i andre ting.

En så stor organisasjon som dette er vel noe som har blitt kjent i det norske samfunnet også, tenkte jeg. Derfor lurte jeg på om de hadde fått noen tilbakemelding fra andre om denne organisasjonen.

- Jo da, vi har fått tilbake meldinger. Det er mange som mener det er flott at vi har en slik organisasjon som er så stor og stabil som den er. Blant annet fordi den gir barn morsmåls-undervisning. Det er viktig at et barn lærer morsmålet sitt som jeg tidligere har sagt, og siden denne undervisningen ikke finner sted på den obligatoriske skolen, hjelper det stort det vi har å gi.

Det er også mange som har blitt henrykt over de kulturelle innslagene våre som har spurt om elevene våre kunne opptre

på noen programmer. Vi har så mange aktiviteter og det gir barn og unge noe å gjøre, mange mener at dette forhindrer ungdomskriminaliteten i å utvikle seg også.

Hvert år i begynnelsen av mai måned er det jubileumsfest. For å gjøre klart programmet til dette starter man å øve allerede i januar. I år var det 9-års jubileum, og for å feire dette var det to kvelder med program, for det var så mange barn som var med. Barna som er med på disse programmene, som fremfører de fantastiske innslagene bygger jo opp selvtilliten sin. Når de står på en så stor scene på Folkets Hus, hvor salen er full av et forventningsfullt publikum, trengs det jo en utrolig sterk selvtillit!

Det som gjorde disse arrangementene så spesielle, forklarte senterets leder, var at det var så mange foreldre som var villige til å hjelpe. Så forklarte han videre:

Nå som vi er en organisasjon med ca. 600 brukere og med alle de tilbudene vi har, er det klart folk legger merke til oss. Det som er så positivt er at folk utenfor senteret kommer til oss og spør om vi trenger noe. De vil vite våre meninger om ting. De vil gjerne diskutere med oss og prøve å hjelpe oss med det vi trenger.

Han fortalte meg også at siden de hadde laget et eget pensum for elevene her, hadde de også laget egne lærebøker for alle klassetrinnene. (fra laveste barnetrinnet, 3-års alderen, til 10. klasse). Disse bøkene er etterspurt av andre tamilske samfunn i Europa.

Så var vi kommet til slutten, og det siste jeg skulle spørre om var, om han kunne fortelle meg noe om senterets framtidsplaner.

- Vi har planer om å starte et prosjekt/ kurs som kan hjelpe tospråklige barn ytterligere. Til dette kommer vi til å trenge støtte fra flere ressurspersoner, ikke bare fra vårt samfunn, men også det norske samfunn og andre innvandrersamfunn. Ved å samarbeide slik, kan vi lære av hverandre og utvikle oss enda mer.

Dette er klart et senter med mange verdier. Og at disse verdiene hjelper mange tamilske barn er sikkert. Jeg har selv opplevd det. Det er ikke bare den faglige delen som utvikles av å gå på denne skolen, men også den sosiale evnene til å være sammen med andre mennesker og bli kjent med nye mennesker. Dette er noe, blant mange andre fantastiske, og ikke minst nyttige erfaringer en får med seg videre i livet, fra Tamilsk Ressurs - og veiledningssenter!

Fra langt borte kom en modig mann
til vår inngangsdør.
Det bankes på dørene igjen.
Hvor mye gleder ringeklokkens klång.

Inngangspartiet har vært nedstøvet av mangel på gjester.
Det knirker i hengsler og lås av manglende smøring.
Likevel åpner vi døren med varme hjerter.

Vinden kan komme
med sang av min frihet.

Regn kan komme
med næring til min frihet.

Gjøker kan komme
med sang av våre sjelers melodi.

Alle land kan komme
med mumling av våre livs sang.

Fem kontinenter og hav kan komme
med sang av våre sjelers melodi.

Velkommen vår venn
Erik Solheim!

Leppene våre takker ved å uttale navnet
Erik Solheim.

Vi bukker for mannen fra snølandet.
Tusen hilsner til kjærligheten
som besøkte den brennende jungel.
Vi lovpriser deg Norge.

Inntil i går fløy himmelske djevler frem og tilbake
for å bade den blå himmelen i ild.
De gledet seg ved å slippe bomber på oss.
Artillerimunner bråket ved å spytte ut granater på oss.
Nå tier de stille,
kanskje på grunn av Deres nærvær.

Vi trenger ingen huskeliste for våre lidelser,
Spør en tamil i Oslos gater!
Han kan fortelle historier
om sprang med brennende føtter,
om bomber som sprenge mager med liv i,
om ulver som rev våre brødres kropp.

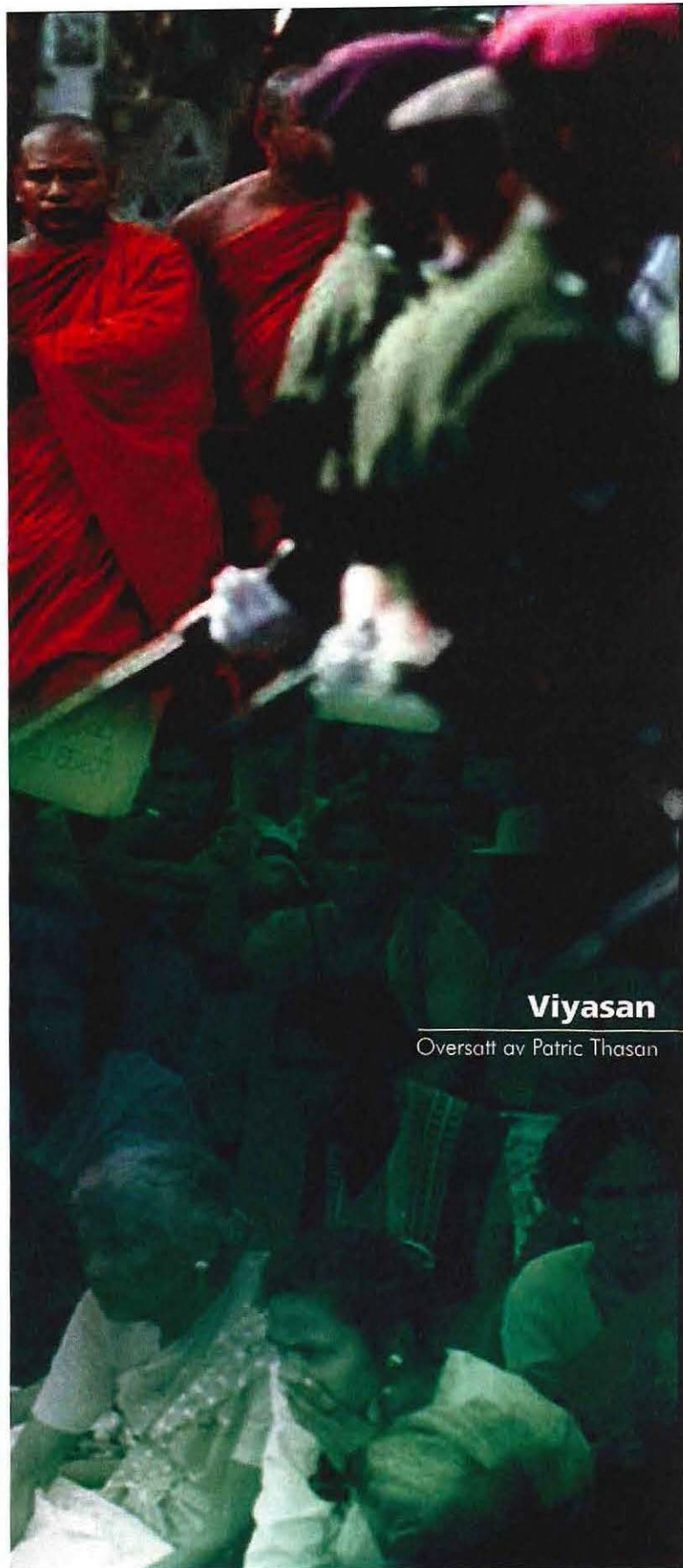
Spør våre barn som er flyktet!
Spør disse sultne mager som ligger i veikanten!

Små knuter som henger utenfor de
små hyttene kan fortelle våre lidelser.

Vi står opp og sverger.
Etter alt dette er vi vitner til fred.
Skal vi dra til forhandlingsbordet?
Vi er klare.

Bare gi oss en forsikring om at
det er rettferdighet på vår side.

Dikt:
Rettferdighet

Viyasan

Oversatt av Patric Thasan

Gi oss det livet som er tatt fra oss.
Gi oss tilbake landsbyene som vi har utvandret fra.
Gi oss stolthet så at vi ikke trenger å tigge hos noen.

Vinden som blåser her er vår,
Fuglene som synger her er våre,
Blomstene som blomstrer her er våre,
Åkrene som høstes her er våre,
Elvene som renner her er våre,
Skaff oss et liv med alt som er vårt.

Vi vil leve vårt liv.
La dem gi oss håpet.
Vi er ingens tjenere.
La dem endre synspunktet.
Vi er ingen uvesen,
La dem fjerne tankegangen.

Vi er ingen fengselsfugler som må bære legitimasjon.
Å drepe,
Å begrave,
Å voldta og torturere,
La dem slette vår skjebnen som de har skrevet.

Dette er vår mors fang
Vår mors livmor.

Hvert sandkorn av denne jorda
Bærer vår forfedres pust.

Hvert tre
Inneholder vår generasjons blod.

Alle jordas rennende elver
Stå fram og gi en rettferdig dom.

Vi trenger ikke en tomme jord
Fra dem.

Vi trenger ikke en minste partikkel
Fra dem.

Vi vil bare ha vårt.
Hva nøler de for?

Krig og fred henger i en tynn tråd.
Som venner kan forhandle,
Som fiender kan krige.

Den ene begynner med håndhilsen.
Den andre begynner med et smell.
Hva vil ilden gjøre mot de som er født i ild?

Anandasajanan dro til Attinapuram for å mekle fred,
Ingen tilbakemelding.
Juvarajan bestemte dato for krig.
Rettferdigheten seiret i Kurusetiram.

Neil
Ingen historie gjentas.
Vi vil bare forhandle
Foran Dere.

K. Sachithanandan

Denne artikkelen er en direkte oversettelse av en appell til FNs menneskerettighetskommisjon, 56. Sesjon, 20. mars-28. april 2000. Artikkelforfatteren har bakgrunn blant annet som forsker, lektor og FN-rådgiver.

Singalesernes kolonisering av de tamilske områdene på Sri Lanka

Dette er en historie om hvordan regjeringen og deres destruktive aktører plyndret og stjal 50% av tamilenes landområdene på øya Sri Lanka.

Øya Sri Lanka

Sri Lanka – Ceylon er en vakker øy. Den ligger sør for subkontinentet India. Øya er formet som en mango. Denne øya ble skilt fra India av Palk stredet i nord og av Mannar gulfen i sør. Øya Rameshwaram, Eramer dam og Mannar øy skiller Palk stredet og Mannar gulfen.

Den sydligste delen av øya grenser til det indiske hav. Den sydligste delen er omringet av hav og ingenting annet. Den Bengalske bukten ligger på den østlige siden og strekker seg

så langt som til Sumatra.

Førti kilometer fra øya Sri Lanka ligger Thamilaham (Tamil Nadu).

Det sentrale området på Ceylon nyter rikelig med nedbør og har mange fjell.

Området her er fruktbart. Øyas østlige, nordlige og nordvestlige områder er åpent og flatt, med steiner spredd ut over det hele.

Lenge før mennesket skrev historie var øya (på den tiden kjent som Ilankai) bebodd av jegere og gjetere. Dette var i steinalderen og i jernalderen ifølge forskning. Det er bevis for dette på øya.

Redskaper fra denne perioden og redskap som ble brukt av mennesker i Tamil Nadu er like ifølge forskning på oldtids-historien.

Oppdagelsen av oldtids skrifter og steinutskjæringer indikerer at innbyggerne i Ilankai og i Tamilaham opprinnelig var tamiler.

Sivan og senior Sivan var kongene som hersket på øya på denne tiden. Dette er skrevet ned i øyas historie. At prinsene av Bengal og Kalingam, og deres undersåtter kom til øya og giftet seg med kvinner fra Pandya Nadu er også skrevet ned i øyas historie.

Opprinnelig var det tamiler i Tamil Nadu og på øya Ceylon. Da prinsen Vijaya kom til øya kom en ny dialekt fram. Mange mennesker som snakket et nytt språk kom flommende inn til øya. Dette var perioden da historien fikk et vendepunkt (1000 f. kr.).

Under kong Asokas regjering, 400 f. kr., ble buddhismen spredd i Tamilaham og Ceylon. Kong Asokas sønn Mahintan kom til Ilankai og omvendte kongen av øya til buddhismen. Dette er vist i øyas historie. Da Asokas datter kom til øya tok hun med seg en gren fra et hvitt Bo-tre fra Goa og plantet den i Anuradhapura. Dette var historiske begivenheter. Dette Bo-treet står fremdeles i Anuradhapura den dag i dag.

Under tiden med kong Asoka ble et nytt språk utviklet på Ceylon, en sammensmeltning av sanskrit, pali, kalingam og tamil, og slik ble et nytt språk født. Dette språket ble da introdusert for prinsen Vijaya og ble senere det singalesiske språk.

Under tiden med Karikala Cholan (300 f. kr.) i Tamilaham erklærte han krig på Ceylon. Karikalan ville bygge en demning ved å blokkere elven Kaveri. For å oppnå dette tok Karikalan med eksperter og arbeidere fra Ceylon til Tamilaham. Historien nevner at Karikalan bygde en demning på tvers av Kaveri elven. Etter Karikalans invasjon, styrte Chola kongene Ceylon. En av kongene som styrte Ceylon var Ellalan. Han styrte hele øya fra 161 f. kr. til 117 f. kr.

«I sør er havet og i nord er tamilene. Hvordan kan jeg strekke meg selv og sove?» spurte den singalesiske prinsen Dutugemunu. Prefikset i navnet hans (Dutu) tilsier at han

var en bølge, noe som også går fram av beskrivelsen om han.

Denne beryktede singalesiske prinsen kalte Ellalan til kamp. Den eldre Ellalan var ute av stand til å beseire den yngre og sterkere Dutugemunu. Den singalesiske bølgen myrdet Ellalan, den tamilske kongen og erobret det tamilske kongeriket. Dette var begynnelsen på konflikten mellom tamiler og singalesere. Singaleserne erobret den tamilske hovedstaden Anuradhapura og gjorde den til sin egen hovedstad. Dette var den første hendelsen hvor singaleserne tok tamilske områder i besittelse ved kamp og gjorde det til sitt eget.

Tamilene beholdt resten av sitt område og singaleserne beholdt deres område. Områdene nærmest Tamil Nadu, kysten og det åpne landskapet tilhørte tamilene. Fjellene, de sentrale områdene langt fra Tamil Nadu og den sørlige delen tilhørte den singalesiske befolkningen.

Aalvaars og Nayanmaars (Saiva helgenene) begynte å spre Saivaite og Vaisnavite (på norsk – hindu) religioner i Tamilaham, blant den tamilske befolkningen. Dette foregikk i løpet av 550-800 e. kr. På øya Ilankai ble religionen Saivaithe spredd.

Under tiden med Raja Cholan og Rajendra Cholan 993-1070 e. kr., ble hele øya styrt under tamilske lov.

Da Saivaismen ble gjeninnført ble tamiler som levde på øya igjen saivates. De som ble buddhister ignorerte det tamilske språk og begynte å spre det singalesiske språk med den hensikt å fremme buddhismen.

I Polonnarawa ble hovedstaden Chola etablert og singaleserne flyttet sørover. Øyas fjellområder og den sørlige delen ble hjemlandet for den singalesiske befolkningen. De østlige, nordlige og nordvestlige områdene ble bosted for tamilene. Singalesiske buddhister okkuperte fjellområdene og den sydlige delen, mens saivaite tamilene okkuperte de østlige, nordlige og nordvestlige områdene.

Selv om det var en serie av singalesisk styre var de ikke i stand til å kontrollere områdene okkupert av det tamilske folk. I 1215 e. kr. erklærte tamil Pandian-herskerne i Sør-India krig på øya. De singalesiske herskerne trakk seg til sør. Kandy og Kotte ble hovedstedene til singaleserne. Polonnaruwa var Cholas hovedstad. Etter Pandians invasjon ble Jaffna Cholas hovedstad.

Tre kongedømmer

Nå var det tre kongedømmer på øya Ilankai. Den sydlige og den sydvestlige kysten ble styrt av det singalesiske kongedømmet av Kotte. Det sentrale fjellområdet ble tatt vare på av det singalesiske kongedømmet Udarata (Kandy). Den østlige, nordlige og nordvestlige ble styrt av det tamilske kongedømmet.

Situasjonen forble slik under ankomsten av europeerne i 1505 og også etter dette. Kotte var hovedstaden i det singalesiske kongedømmet, som senere falt for portugiserne i 1505. Nallur var hovedstaden i det tamilske kongedømmet. Dette falt også for portugiserne i 1619. Udarata kongedømmet gjorde Kandy til sin hovedstad. Denne kom under britisk styre i 1815. Den siste som styrte dette singalesiske kongedømmet Kandy var tamil og het Sri Wickrama Raja Singhan.

Da portugiserne og hollenderne overtok øyas kystområder, styrte de tamilene og singaleserne separat.

Den greske oppdagelsesreisende Ptolemy og britene som kom senere skjelnet mellom tamilske og singalesiske områder. De beholdt denne adskillelsen av disse to områdene.

Singaleserne kalte sin administrasjon for «Rata». Tamilene kalte sin administrasjon for «Vannimai». Rajarata, Mayarata, Udarata og Ruhunurata var områder under singalesisk styre, under de respektive administrasjonene.

Tamilene kontrollerte og styrte følgende områder: Jaffna, Vanni, Kottiyaru, Palukamam, Paanami, og Muthusilapam. Disse er store administrative områder. Innenfor disse områdene finnes det mindre områder kalt «Koralai» av singaleserne, og «Pattu» av tamilene.

Kart og tegninger fra tiden med Ptolemy, den greske oppdagelsesreisende, og senere fra perioden da britene kom til øya, viser hvordan de registrerte/tegnet ned de tamilske og de singalesiske områdene separat.

I 1796 tok britene kontrollen over hele øya, etter Kandyan kongedømmets fall. I 1815 kom hele øya under britisk herredømme. Den 1. oktober 1833 ble Colebrook – Cameron reformasjonen introdusert i øyas administrasjon. Etter denne introduksjonen ble det dannet fem provinser som var under ett styre.

Fem provinser

Den nordlige provinsen – Nuvarekalvi. Anuradhapura, Jaffna, Vavuniya og Mannar forble i den nordlige delen. Hovedstaden var Jaffna.

Den østlige provinsen – Thampankadawa, Bintana, Kottiyaru, Palukamam og Paanamai. Alle disse var som tamilske soner. Trincomalee, Mutur, Batticaloa, Wekande, Kumana og Yala forble i denne delen. Hovedstaden var Batticaloa.

Den øvre provinsen. Katpiddi, Puttalam, Chilaw, Negombo, Kotte, Panadura, Kalutara, som strakk så langt som til Kurunegala. Hovedstaden var Colombo.

Den sørlige provinsen. Galle, Thangalle, Matara og Hambantota, med spredning så langt som til Ratnapura. Hovedstaden var Galle.

Den sentrale provinsen. Kandy, Udunuwara og Uva, som var fjellområder, kom under den sentrale provinsen. Kandy var hovedstaden.

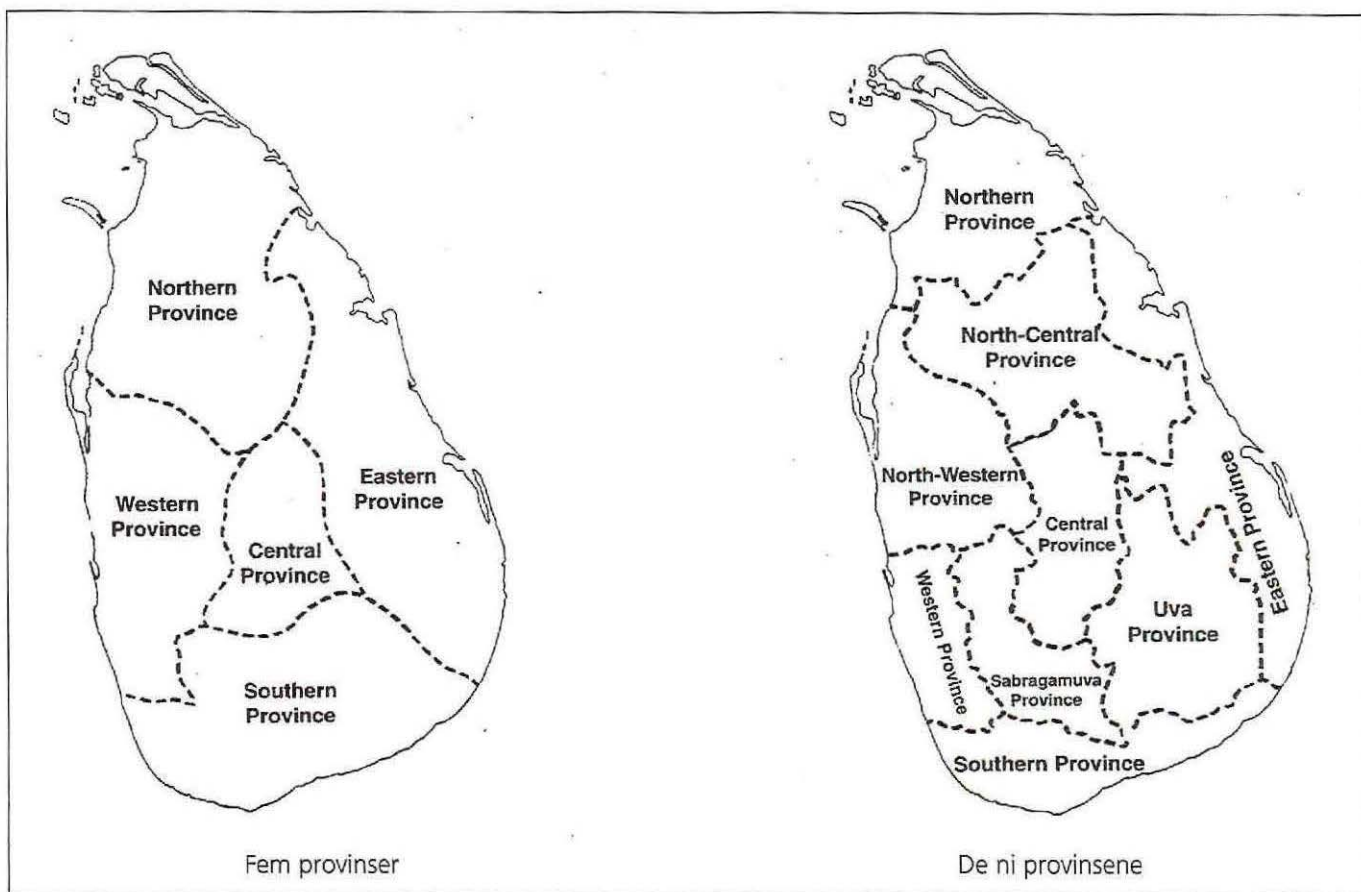
Hver av disse fem provinsene hadde offisielle representanter fra regjeringen som var ansvarlige overfor britiske guvernører i Colombo.

Under hollandsk styre, fungerte et tamilsk kongedømme og to singalesiske kongedømmer som: tamilsk styre, kyst-singalesisk styre og Kandyan singalesisk styre. Senere under britisk styre ble disse tre administrative områdene omgjort til fem provinser.

De ni provinsene

I 1845 ble den nordvestlige provinsen dannet. Denne bestod av Puttalam, Chilaw og Hakorale. Hovedstaden var Kurunegala.

I året 1873 ble den nordlige sentrale provinsen dannet. Nuwarakalawewa distriktet i den nordlige provinsen; Thampankadawa distriktet fra den østlig delen ble inkludert i den nordlige sentrale provinsen. Det tamilske pattu området fra den nordlige provinsen ble innlemmet i den nordvestlige provinsen. Hovedstaden var Anuradhapura.

I 1896 ble Uva provinsen dannet. Den sentrale provinsens Budulla og den østlige provinsens Bintana ble innlemmet med Uva. Hovedstaden var Baddulla. Sabramaguva provinsen ble dannet og hovedstaden var Ratnapura.

De ni provinsene ble styrt fra Colombo som var hovedstaden som brakte alle provinsene under ett styre. Dette holdt på fra 1833 til 1896. I denne prosessen av omstrukturering tok ikke britene hensyn til forfedrenes arv og de opprinnelige hjemlandene til de ulike etniske gruppene på øya. Et resultat av denne fadesen førte til at den etniske konflikten på øya startet.

Selv om Anuradhapura var singalesernes område, ble dette innlemmet i den tamilske hovedstaden Jaffna.

Thampankadawa var et tamilske område, men ble senere tatt bort fra den østlige provinsen og tilføyd den nordlige sentrale provinsen. I den nordlige provinsen ble tamil Pottu innlemmet i den nordvestlige provinsen. I den østlige provinsen ble Bintana Vannimai innlemmet i Uva provinsen.

25 distrikter

Nye forandringer ble gjort ved grensene i 1955.

Den østlige provinsen som var 10.440 km² ble redusert til 9.931 km². Den ble redusert med 509 km².

Nordlige sentrale provinsen som målte 10.352 km² ble utvidet med 356 km², nå totalt 10.709 km².

Uva provinsen som var 8.160 km² ble utvidet til 8.478 km² ved å plusse på 318 km² til denne.

I denne prosessen av «hugg og endre», forsvant Chilaw distriktet. Anuradhapura og Polonnaruwa ble dannet.

I 1959 ble distriktet Moneragala introdusert. I 1963 ble distriktet Amparai dannet. I 1978, distriktene Gampaha og Mullaitivu og i 1984, Kilinochchi, totalt fem distrikter ble (nylig) dannet.

Tamilenes og singalesernes folketall i den østlige del siden 1827 (i prosent)

År	Tamil språklige	Singalesisk språklig
1827	99,24	0,53
1881	93,25	4,66
1891	93,89	5,06
1901	91,80	5,05
1911	93,40	3,76
1921	93,95	4,53
1946	87,80	9,87
1953	85,50	13,11
1963	79,25	19,90
1971	78,61	20,70
1981	74,40	24,92

Ikke bare ble distriktsgrensene forandret, men også de administrative grensene. Dette skjedde flere ganger.

Den totale strekningen på øya er 65.525 km², av dette er 71% singalesernes hjemland. Tamilene har 29% av øya som sitt hjemland (1901).

Øyas kystområde har et mål på totalt 1.770 km² 35% av dette er singalesisk og 65% tilhører tamilene (1901).

Det totale innbyggertallet er på omtrent 18 mill. i flg. Folketellingen i 1995. 74% er singalesisk, 25% er tamil og 1% som snakker andre språk (1981).

I 1981 var det 68,5% buddhister, 16% hinduer, 7,9% kristne og 7,6% muslimer. Øyas totale befolkning er 18 mill.

De fruktbare områdene hvor det er rikelig med nedbør og hvor det er mange fjell, elver og innsjøer, er områder som singaleserne hevder å være deres forfedres hjemland. Te, gummi, kaffe og kokospalmer vokser rikelig i disse områdene.

Den tamilske befolkningen må stole på regn som kommer med den sjeldne vinden, for å kunne dyrke i de tørre områdene. Det finnes veldig få elver og demninger. 65% av kysten er opprinnelig eid av den tamilske befolkning.

Muthusilapam

Muthusilapam Vannimai strekker seg sør for Mannar. Den starter fra Chilavathurai så langt som til tempelet Munne-

svaram, og strekker seg helt til sjøen (strandlinjen). Grensen er en elv. I dette området er det små landsbyer som er bebodd av tamilske perledykkere. De handlet og byttet vare med tamiler fra Thamilaham. De tamilske kongene av Jaffna drev også med perledykking på disse strendene. Tidligere slo tamilske konger leir i disse kystområdene og dykket etter perler.

Dette er skildret i reisebeskrivelsen til araberer Ibn Batuta i 1345.

Dette området inkorporert med syv Korale var innlemmet i den nordvestlige provinsen. Slik ble den lagt til singaleserne land.

Det tamilske området som var i den nordlige provinsen i 1833 ble tatt bort. I 1873 ble området lagt til singalesernes land.

Bintana

I 1833 viste kartet publisert av Colebrook-Cameron komiteen, Bintana, Panama området, og breddene av Pattipola elven som en del av den østlige provinsen. Den østlige siden av Mahaweli elven anga dens vestlige grense.

Senere i nyordnings- og grense planen, ble deler av den østlige provinsen lagt til Uva provinsen og til den nord-sentrale provinsen.

Breddene av Pattipolai elven nådde nesten grensen til provinsen Matala. Tilføyselsen av Bintana til Uva provinsen var en feiltakelse i flg. provinsvalgkomiteen i 1976.

Bosetting av singalesere

Etter frigjøringen fra britene i 1948, begynte Colombo regjeringen å gjennomføre ny lovgivning for å beslaglegge land og plassere den singalesiske befolkningen.

Regjeringen satte i gang en plan for å redusere tamilenes områder og øke singalesernes områder. Planen var å avgrense områdene for så å kreve tamilske land til fordel for singaleserne.

Tabellen er vist på basis av språket (Inntil 1963 inkluderes Amparai distriktet)

* Dannelsen av Amparai distriktet

Gal oya prosjektet

I året 1952 fikk Pattipola elven et nytt navn, «Gal Oya» som var et singalesisk navn. En demning ble bygget på tvers av elven. Vann pumpet fra demningen ble brukt av singaleserne som etablerte seg der. Dette var en annen mesterplan for å kvele utviklingen til den tamilske befolkningen.

I 1963 ble det dannet et nytt distrikt kjent som Amparai (et nydelig fjell). Senere ble et separat område utviklet for singalesiske velgere. Dette nye området ble kalt «Digamadulla» på Singalesisk.

(Amparai distriktet ble dannet i 1963)

De som ble omplassert under regjeringens plan, ble passet på av den sri lankiske regjering. Disse singalesiske bosetterne var bråkmakerne under den etniske konflikten, og regjeringen gjorde ingenting for å kontrollere dem.

Under etniske konflikter brakte singaleserne bevæpnede forbrytere for å jage tamilene bort fra landsbyene deres, og singaleserne kom og bosatte seg i disse tamilske områdene.

Nylig i Amparai distriktet ble mer enn 300 saivaite (på norsk-hindu) templer ødelagt. Presten ved det velkjente Murugan tempelet ble drevet ut og erstattet av en buddhist prest. Buddhistene kontrollerte også det nærliggende buddhist tempelet.

I 1948 bestod den singalesiske befolkningen av kun 5% i den østlige provinsen, men innen 1995 hadde den økt til 24%. Dette er et resultat av den singalesiske regjeringens planlagte bosetningen av singalesiske kolonister, i de tamilske områdene.

Ifølge regjeringens bosetting – og grenselinjeplaner, vil Digamadulla velgerkorps bli lagt til Uva provinsen.

Allai – Kantalai prosjektet

Gal Oya var planlagt å bosette singalesiske kolonister. Den samme planen ble brukt til å bosette singalesere i Kantalai og Allai i 1952. Her er også singaleserne i majoritet. Denne sonen ligger i distriktet av Trincomalee.

Medirigiriya og Lankapura er områder som tidligere var bebodd av tamiler. Da Thumpankadawa ble innlemmet

Siden 1827- Tamilsk og singalesisk befolkning i Batticaloa distriktet (i prosent)

År	Tam il språklige	Singalesisk språklig
1827	99,62	0,00
1881	93,27	4,75
1891	93,2	5,21
1901	92,34	5,21
1911	92,95	3,74
1921	93,12	4,56
1946	92,55	5,83
1953	87,64	11,52
1963*	95,6	3,35*
1971	94,49	4,49
1981	95,95	3,21

Siden 1963- Tamilsk og singalesisk befolkning i Ampara distriktet (i prosent)

År	Tam il språklige	Singalesisk språklig
1963	70,22	29,34
1971	69,47	30,18
1981	62,03	37,64

med den nordlige sentrale provinsen var den blitt tatt fra den østlige provinsen.

Under den etniske konflikten ble tamilene drevet ut av disse områdene og erstattet med singalesere. Nå er singaleserne majoriteten.

I de østlige områdene av Kandhanai og Allai, bosatte regjeringen singalesere, og opprettet et nytt Kandhanai administrasjonskvartal. Som følge av denne bosettingsplanen ble de nordlige delene: Marvel, Kumaran og Kadavai gitt til singaleserne.

Denne bosettingsplanen strakk seg så langt som til Seruwila. En historie som var diktet opp fortalte at det var et historisk buddhist tempel i Seruwila. Regjeringen oppmuntret singaleserne til å fremme sin kulturelle arv på dette såkalte hellige stedet.

Bosettingen i Padawiya.

Padawiya ligger i den nordlige Thumpankadawa i den nordlige sentrale provinsen. Regjeringen plasserte som planlagt, singaleserne her. Det nordlige området på

Trincomalee er Kokkilai. I den sørlige delen av Kokkilai lagunen ligger Pulmoddai, en kystby hvor tamilene bodde. Det var overflod av koraller i denne regionen. Regjeringen ville eksportere denne korallen, og bosatte singalesere i dette området, for å kunne tjene på å selge korallen. Den singalesiske regjering med sin planlagte koloniseringspolitikk (taktikk), plasserte mange singalesere her. Padawiya Sripura administrasjonen ble dannet her.

I sør ved grensene til Trincomalee ligger Seruwila og i vest ligger Kantalai, Morawewa, Kumarankadawa. I nord er Padawiya – Sripura som ble singalesisk bosetting.

Hestesko bosetting

Den singalesiske regjeringen utviklet en singalesisk bosetting rundt Trincomalee som var formet som en hestesko.

I 1976 ble denne hestesko formede bosettingen Seruwila, en separat gruppe med singalesisk majoritet.

Musali-Manalaru

På 1970-tallet planla den singalesiske regjering å plassere singalesiske kolonister i den nordlige provinsen.

I det sørlige Mannar distriktet ligger Musali, administrasjonen ryddet skogene og plasserte singaleserne her.

På Mullaitivu kysten i Vavuniya distriktet ligger Manalaru. Dette navnet er nå forandret til Weli Oya, et singalesisk navn. Regjeringen ryddet skogene og plasserte singalesiske fanger og deres familier der.

Bosettingen av fiskere

Den Srilankiske regjering oppmuntret singalesiske fiskere og deres familier i sør til å komme til østkysten og plage tamilske familier som bodde der. I områdene hvor singaleserne bor er sjøen dyp. Det finnes omtrent 200 slike steder. I de tamilske områdene er sjøen langgrunn. Sjøen blir dypere etter noen få kilometer.

Tamilene dyrker alle måneder bortsett ifra månedene oktober til desember. I begynnelsen jobbet singalesiske fiskere nært med tamilske fiskere. Likevel drev singalesiske fiskere tamiler bort og tok kontroll over Musali,

Siden 1827- Tamilsk og singalesisk befolkning i Trincomalee distriktet (i prosent)

År	Tamil språklige	Singalesisk språklig
1827	98,45	1,53
1881	90,72	4,21
1891	91,44	4,30
1901	89,04	4,22
1911	90,54	3,82
1921	92,13	4,38
1946	75,09	20,68
1953	78,8	18,22
1963	79,25	19,90
1971	70,2	28,80
1981	65,38	33,62

Chilavaturai og Thalaimannar i vest og Nayaru og Kalmunai som er en lang kyststrekning (linje) i øst.

Singalesiske fiskere drev tamilene bort og okkuperte etter hvert følgende steder: Nayaru, Kokkilai, Kuchaveli, byen i Trincomalee, Elakande, Verugal Panichankerni, Manokerni Punnaikuda Eravur, Batticaloa Chinna Mugathuvaaram, Kumari, Thirukovil. Disse stedene ble alle tatt av singalesere med hjelp fra regjeringen som ønsket å jage tamilene bort fra stedene hvor de alltid hadde bodd.

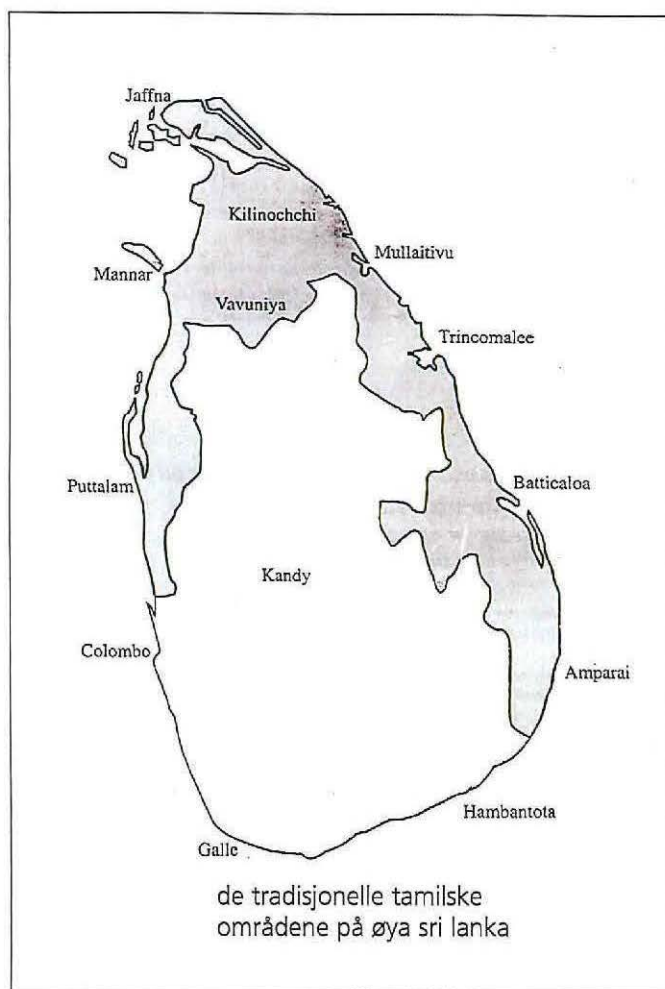
Fempunktsplanen

Den singalesiske regjeringens fempunktsplan for å bosette den singalesiske befolkningen ble gjennomført som følger:

Punkt nr. 1. Langs elven Pattipola til Amparai og Kumana. Punkt nr. 2. Allai, Kantalai, Seruwila. Punkt nr. 3. Padawiya, Manalaru. Punkt nr. 4. Wilpattu, Musali. Det 5. punktet var å jage bort familiene til de tamilske fiskerne.

Dette var en steg for steg plan av inngrep for å redusere tamilenes land. I 1833 tildelte Colebrook-Cameron kommisjonen omtrent 26.500 km² som tamilenes opprinnelige hjemland.

I 1901 da de ni provinsene ble opprettet, målte tamil administrasjonen i den nordlige og østlige provinsen omtrent 19.100 km². Siden noen av områdene ble lagt til singalesiske provinser ble tamilske områder redusert med omtrent 7.500 km².

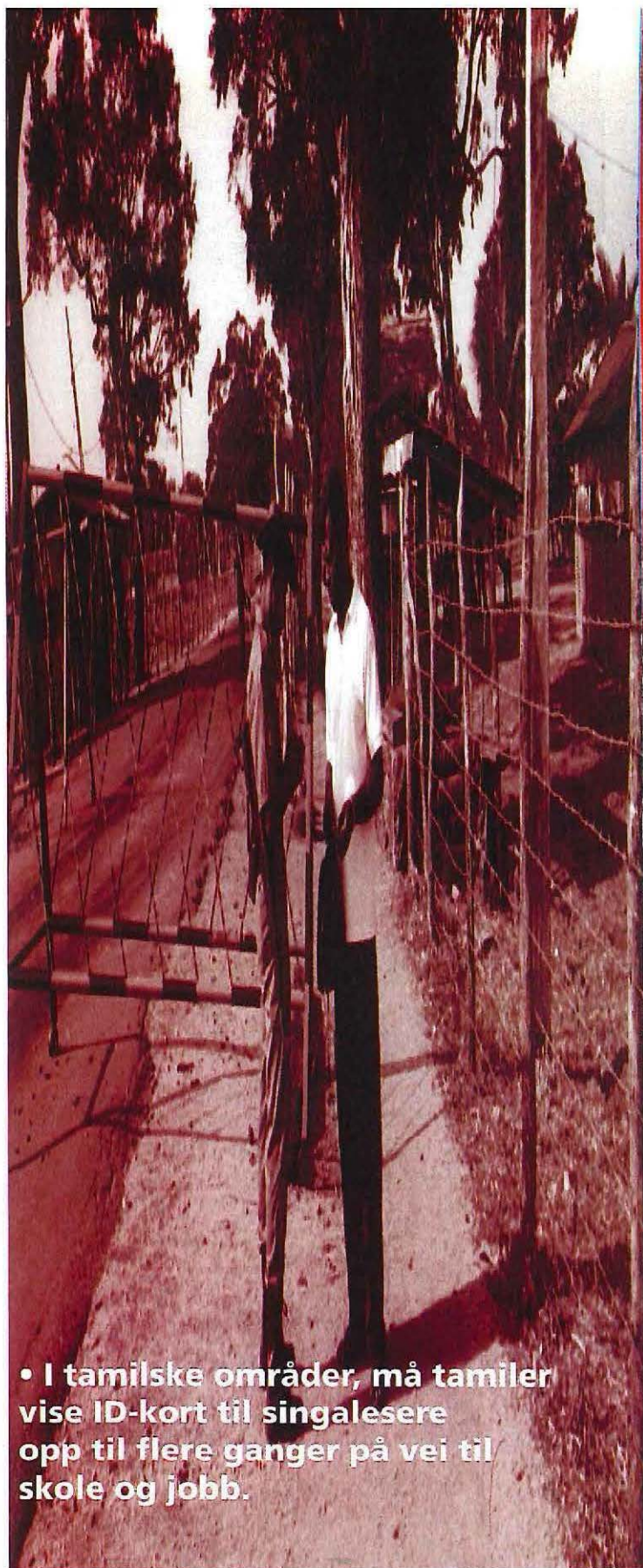

Etter 1948 berøvet regjeringens bosettingsplan tamilenes 7.000 km² i den østlige provinsen og 500 km² i den nordlige provinsen. Selv om tamilene protesterte, ignorerte Colombo administrasjonen tamilene og bosatte singalesere i disse regionene.

Omtrent 7.500 km² av tamilenes land ble plyndret av den singalesiske regjeringens avgrensings- og bosettingsplan, da den ble satt i gang. Dette har skjedd over de siste 50 år.

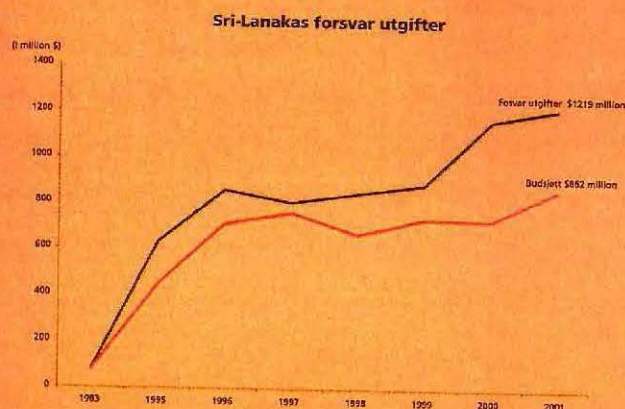
Før 1833 okkuperte 25% av de tamilspråklige 35% av land som var under deres administrasjon som tamilenes opprinnelige hjemland. I 1901 krympet (reduserte) dette området fra 35% til 29%. I en periode på 162 år har singaleserne plyndret 50% av tamilenes opprinnelige hjemland og prøver fremdeles å kolonisere mer og mer av tamilenes land!

• Oversatt av Tanya Sebastian

• I tamilske områder, må tamiler vise ID-kort til singalesere opp til flere ganger på vei til skole og jobb.

Sri Lankas økonomi blir stadig svekket av landets forsvarsbudsjett

Krigen på Sri Lanka er gradvis blitt trappet opp siden 1983 og situasjonen ser nå ut til å være mer tilspisset enn noensinne. Mens Chandrika og hennes regjering gang på gang sier at landets økonomi går bra til tross for at forsvarsutgiftene har steget enormt under nåværende regjering. Internasjonale så vel som lokale økonomiske forskere er uenig i regjeringens uttalelser om at økonomien blomstrer på Sri Lanka.

Ca. 100.000 mennesker har blitt drept og 700.000 er drevet på flukt til utlandet. 1 million menneske er husløse i landet og 40.000 barn er foreldreløse. Samtidig har krigen fratatt tusenvis av mennesker sitt levebrød.

I 1983 utgjorde Sri Lankas forsvarsbudsjett 74 millioner US\$ og i år 2000 1.160 millioner US\$. Til tross for erklæringer om å finne en politisk løsning på konflikten, prioriterer regjeringen i dag først og fremst utvikling av et velsmurt krigsmaskineri. Den militære opprustningen har vært massiv, med innkjøp av moderne utstyr for milliard beløp, og rekruttering av nye tusener til sikkerhetsstyrkene.

Fall av verdien til US\$ i forhold til Sri Lankisk Rs. viser hvor svekket økonomien i landet er. En av landets økonomi forskere J.V. Kolegama varslert regjeringen om at verdien til Sri Lankisk Rs. i forhold til US\$ kommer til falle p.g.a. fall i landets økonomi.

websidene på nettet

Det florerer av informasjon om konflikten i Sri Lanka på internett. Vi har valgt ut noen av de mest informative og troverdige lenkene som finnes i dag. På disse sidene kan du finne svar på de fleste spørsmålene om konflikten.

<http://www.tamilcanadian.com/>

En meget innholdsrik side. Godt presentert informasjon om tamilenes historie og kultur. Mye informasjon knyttet til kampen for selvbestemmelsesretten. Den har en rekke artikler og analyser, og ikke minst kart over Tamil Eelam. I tillegg har den en svært god nyhetsside som oppdateres flere ganger per dag. Som Web-adressen tilsier, inneholder siden også informasjon om tamilene i Canada, bl.a. deres livsstil, kulturelle begivenheter m.m.

www.tamilnet.com

En av nettets mest besøkte tamil-relaterte webside. Her får man oppdaterte nyheter knyttet til tamilske saker døgnet rundt.

<http://www.eelam.com/>

Her finner du detaljer om tamilenes kamp for frihet, analyser samt en del pressemeldinger.

<http://www.eelamweb.com/>

Mye informasjon om LTTE. I tillegg inneholder den egen side med "Spørsmål og svar" (FAQ) om Tamil Eelam. Ta en titt her, hvis du lurte på noe angående Tamil Eelam.

<http://www.tamilguardian.com/>

Dette er websiden til en relativt stor avis. Her kan du lese både nettutgaven (i html-format) og originalutgaven (i pdf-format).

<http://www.tamilnation.org/>

Her kan du finne mye stoff om tamilenes kultur, historie, internasjonale konferanser m.m. Lett å navigere rundt på siden.

<http://www.sangam.org/>

NOTAM

DE NORSKE TAMILERES RØST

Utgitt av:

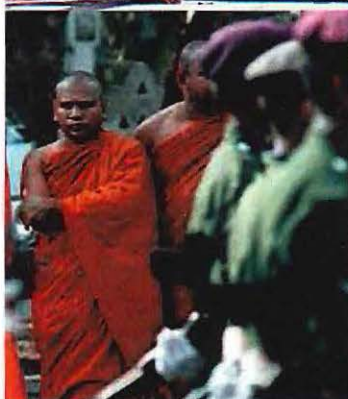
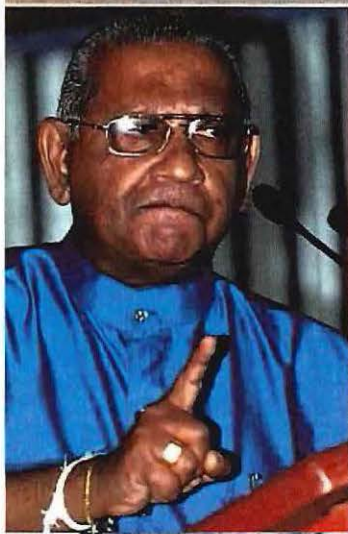
Det tamilske samordnings utvalget, Postboks 1699, Vika
0120 Oslo

Tlf. 22 35 09 80

Faks 22 38 10 40

e-mail tccnor@online.no

Aust-vågøy

Inger Hagerup

Mars 1941.

De brente våre gårder.
De drepte våre menn.
La våre hjerter hamre
det om og om igjen.

La våre hjerter hugge
med harde, vonde slag:
De brente våre gårder.
De gjorde det i dag.

De brente våre gårder.
De drepte våre menn.
Bak hver som gikk i døden,
står tusener igjen.

Står tusen andre samlet
i steil og naken tross
Å, døde kamerater,
de kuer aldri oss.

